

norsk filatelistisk tidsskrift

nft 5
MÅI/JUNI 1985

AV INNHOLDET: Postveier under krigen (Del X): Svensk leideflyging og norsk flystyrt i 1944, s. 230 • Skip og post i lokale ruter i Trøndelag (Del 9): Namsosruten gjennom de skiftende tider, s. 238 • Velkommen til Bergen!, s. 249 • Stempel-forfalskninger, s. 249 • 50 år siden Thor Solbergs «Vikingeferd»: Den første direkte luftpost fra USA til Norge, s. 252 • Om NORWEX 80 og TRONDHEIM 97, s. 257 • Arktis-post fra flere tokt, s. 261 • Posthornutgavene 1879—1883, Posthistorie og filateli (Del 10), s. 262 • Postkassen, NYTT om nye frimerker, Litteratur, Oss små-samlere imellom, Vi sakser m.m. Tilsammen 60 sider.

BLI MED PÅ INTERNASJONAL HØSTAUKSJON!

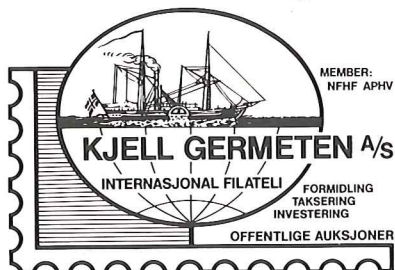
Dette brevet ble landskjent gjennom massemedia.

Tilslagssum: kr 180.000,-!

Resultatene fra marsauksjonen har inspirert mange til å bidra med interessante objekter til kommende auksjon. Vi er i full gang med forberedelsene, og vi har allerede fått påmeldt en internasjonalt premiert utstillingssamling, en komplett plate NK nr. 1, sjeldne blokker og brev.

Auksjonen vil bli en av våre mest interessante. Vi tror De skal lete lenge etter en bedre anledning til å få kvalitetsmateriale omsatt til internasjonale toppriser!

Kontant forskudd betales og gratis vurdering foretas.

Elisenbergveien 19 (02)441914
P.O.Box 3088, Elisenberg Oslo 2

SPESIALTILBUD — Norge

fra TORE G. SOLHEIM

1856

Skilling Oscar I

			«Post-friske»	Normalekspl.	Prakt-ekspl.
2	2 sk.	gulorange	4.800,00	2.400,00	800,00
3	3 »	grållilla	2.500,00	1.400,00	500,00
4	4 »	blå i nyanser	1.100,00	800,00	55,00
5	8 »	brunkarmin	5.800,00	4.500,00	180,00

1863

Våpen løve

6	2 sk.	gul	4.500,00	2.800,00	1.000,00
7	3 »	grållilla	6.000,00	3.000,00	1.500,00
8 Ia	4 »	blå i nyanser	2.000,00	1.100,00	80,00
8 Ib	4 »	dypblå farge	3.000,00	2.000,00	400,00
8 IIa	4 »	blå i nyanser	1.000,00	500,00	35,00
8 IIb	4 »	lys grønnblå	1.600,00	800,00	50,00
9	8 »	rosakarmin	6.000,00	4.800,00	180,00
10	24 »	brun i nyanser	450,00	250,00	200,00

Normaleksemlarer har ofte litt skjev sentrering. Praktksemlarer har vkre, lesbare stempler. Luksuseksemlaer har dessuten rett- vendte stempler, og bør koste det 4-dobbelte av praktksemlarer.

1867

Løve Våpenutgave

90% av merkene i denne utgaven er skjevt sentrert, og Normalprisene gjelder for disse.

1868

			«Post-friske»	Normalekspl.	Prakt-ekspl.
11	1 sk.	1 gråsort	1.000,00	460,00	150,00
12	2 »	2 gulorange	200,00	125,00	80,00
13 a	3 »	3 rødilla, skarpt klart trykk	8.000,00	5.000,00	1.700,00
13 b	3 »	3 grållilla, urent trykk	3.500,00	1.700,00	550,00
14 a	4 »	4 grønnblå, tykt papir	2.000	1.000,00	40,00
14 b	4 »	4 lysblå, tynt papir	850,00	400,00	25,00
15 a	8 »	8 rosa, klart trykk	8.500,00	6.500,00	2.000,00
15 b	8 »	8 karminrosa, uklart trykk	5.500,00	2.300,00	200,00

1872

Skilling Posthorn

1875

			«Post-friske»	Normalekspl.	Prakt-ekspl.
16 Ia	1 sk.	blågrøn, klart trykk	2.900,00	1.600,00	600,00
16 Ib	1 »	mørkegrønn, klart trykk	1.700,00	1.000,00	350,00
16 IIa	1 »	gulgrøn, urent trykk	80,00	50,00	40,00
16 IIb	1 »	mørk grøn, urent trykk	80,00	50,00	50,00
17 a	2 »	gråblå	100,00	60,00	80,00
17 c	2 »	ultramarin	100,00	80,00	70,00
18 a	3 »	karmin, tynt blå. papir	1.700,00	1.000,00	100,00
18 b	3 »	karmin, rosa tykt papir	750,00	300,00	50,00
19 Ia	4 »	brunviolett, tynt papir	5.000,00	2.500,00	1.000,00
19 Ib	4 »	mørkviolett, tynt papir	4.000,00	3.000,00	1.000,00
19 II	4 »	blekviolett, tykt papir	120,00	80,00	100,00
20	6 »	orangebrun	4.000,00	2.500,00	200,00
21	7 »	brun	450,00	270,00	200,00

1907 Haakon VII

89	Kr. 1,00	lysegrønn	600,00	300,00	150,00
90	» 1,50	ultramarin	1.400,00	500,00	450,00
91	» 2,00	rosa	2.500,00	700,00	700,00

TORE G. SOLHEIM

Box 2662 ST.H., Oslo 1 — Butikk: Nordahl Bruns gt. 3, telefon 20 30 83

Fyrstedømme Liechtenstein

Frimerkesamling

sinnrikt + lærerikt

Liechtenstein-frimerker i abonnement:

Ett komplett Liechtenstein-årssett koster mindre enn 20 Sveiserfranc og inneholder i 1985 8 serier med 24 frimerker, som utkommer kvartalsvis. Send ikke penger. De forlanger kun idag våre

salgsbetingelser ved den understående kupong i denne annonsen eller ved et postkort eller hos Deres frimerkehandler. Salgsbetingelsene blir så sendt Dem uforbindelig gratis. Vi hører gjerne også ifra Dem over telefon Vaduz 075- 66 444.

1985 Nominalpris kun Fr. 17,75 (8 serier med 24 merker)

Frimerkeutgaver 10. juni 1985

Særmerker
«De fire
Kardinaldyder»

Særmerker
«Fyrstinne Gina,
40 år som
President for
det Liechtensteinske
Røde Kors»

Klipp her

Klipp her

Klipp her

Send meg vennligst gratis den utførlige brosjyre over betingelsene for Liechtensteins frimerker i abonnement. (Skriv tydelig)

Navn

Fornavn

Gate

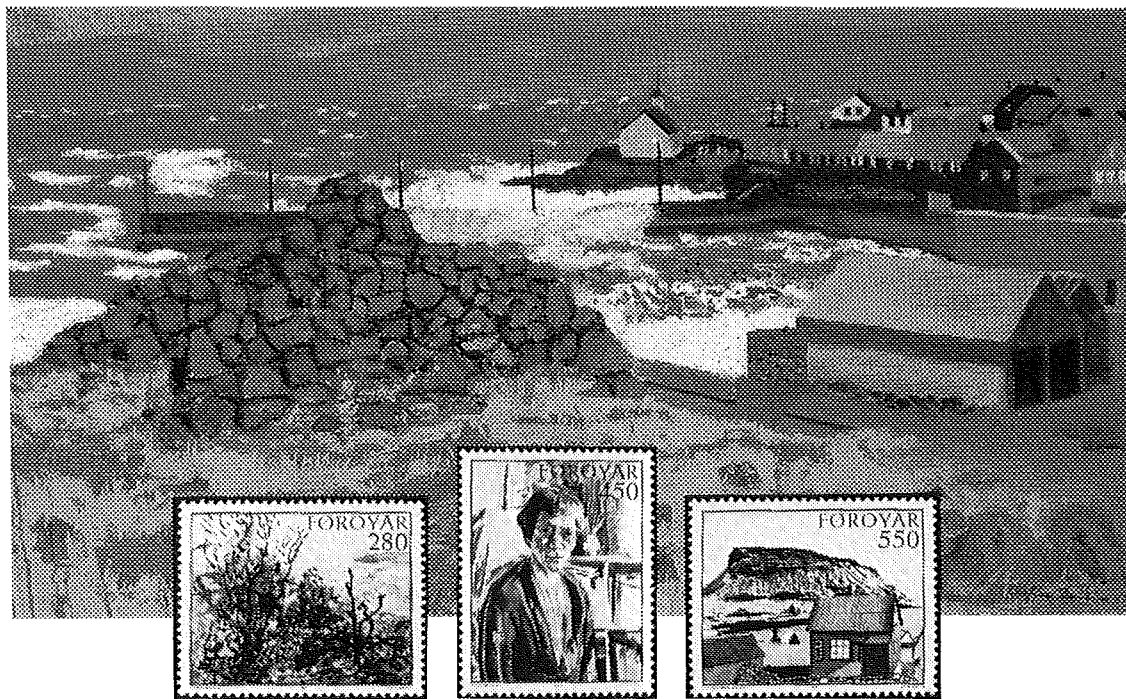
Poststed

Klipp ut og send til:

Postwertzeichenstelle der Fürstlichen Regierung, FL-9490 Vaduz, Liechtenstein

nft 5/85

Færøsk kunst

3. juni 1985 udgiver Postverk Føroya 3 frimærker med værdierne 280, 450 og 550 øre. Motiverne er malerier på Færøernes Kunstmuseum – Listaskálin – af de færøske billedkunstnere Ruth Smith, Steffan Danielsen og Thomas Arge. Disse 3 malere, som alle døde i en ung alder, har det til fælles, at naturen er den vigtigste inspirationskilde, men i kunstnerisk temperament og udtryk er de højst forskellige. De repræsenterer de tre slægtsled i færøsk malerkunst siden gennembruddet i 1930-40'erne. Ruth Smith (1913-58) fra Vágur i Suðuroy blev uddannet på Kunstakademiet i København. Hun hentede især sine motiver fra den lille bygd Nes ved Vágur, hvor hun bosatte sig.

En særlig følsomhed i farverne og sans for lyset gør Ruth Smith til en ener i færøsk billedkunst, hvor man traditionelt lægger mere vægt på farvernes expressive kraft.

Steffan Danielsen (1922-76) hentede især sine motiver fra fødeøen Nólsoy, hvor han boede og virkede bortset fra et par års ophold i København. Han giver stilfærdige og indlevede skildringer af bygden og havnen, fjeldmarkerne og kysterne, udsigten til naboøerne og over havet. Mens Ruth Smith og Steffan Danielsen – ud fra højst forskellige udgangspunkter – dyrkede den inderlige beskrivelse af det stilfærdige og melankolske i naturen, opsøgte Thomas Arge dens mere vilde og dramatiske sider.

Thomas Arge (1942-78) fra Tórshavn blev uddannet på Kunstakademiet i København, siden levede og virkede han i bygden Hoyvík ved Tórshavn. Med sit pastose expressive maleri tilførte han færøsk malerkunst nye dimensioner og åbnede for hidtil udyrkede muligheder i naturmaleriet.

Postverk Føroya, Frimerkejadeildin, DK-3800 Tórshavn, Færøerne.

JUBILEUMSAUKSJON

Den 12. oktober 1985 avholder vi 10 års jubileumsauksjon. Vi søker til denne anledning spesielt norske toppobjekter, men også enkeltmerker stemplet og postfrisk, helark, brev, samlinger og lot, hele «dødsboer» etc.

Benytt denne gunstige anledningen som innleverer!

Vi kan allerede nå garantere en auksjon med mye godt materiale. Siste frist for innlevering er 1. august – men ta kontakt med oss allerede nå.

DANO treffes på alle filatelistiske begivenheter. Kom og hils på oss under den nasjonale frimerkeutstilling «Bergen Åttifem» i tiden 19.6-23.6. Vi tar imot innlevering til jubileumsauksjonen ved dette arrangement.

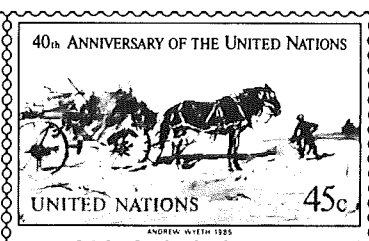
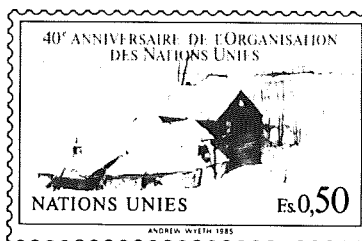
DANO FRIMERKEAUKSJONER

Sandesundsvn. 14, postboks 203, N-1701 Sarpsborg, Norway. Telefon 031/51 041

DE FORENTE NASJONERS POSTADMINISTRASJON

Neste utgave: 26 juni 1985

De Forente Nasjoners 40-Års Jubileum

Vierzigster Gründungstag
26. Juni 1985

Verdier: SFR 0,50 og 0,70,
\$ 0,22 og 0,45, ØS 6,50 og
8,50.

Souvenirark:
SFR 1,20, \$ 0,67, ØS 15.—

De Forente Nasjoner feirer i år sitt 40-års jubileum og utgir i den anledning en ny frimerkeserie.

«Jeg tror at intet ville være mer verdifullt for verdensfreden enn om alle medlemslandene bekreftet på nytt sine forpliktelser under De Forente Nasjoners charter og dets grunnleggende prinsipper. Denne bekreftelse bør ikke bare gi seg utslag i taler og seremonier, den må uttrykkes i politisk vilje og handling...»

Utdrag fra en erklæring av De Forente Nasjoners General-sekretær til forberedelseskomiteen til F.N.'s 40-års jubileum.

TILSALGS HOS FRIMERKESELGERNE ELLER:

**United Nations Postal Administration
Palais des Nations — CH-1211 Geneva 10.**

Ta reda på om vi överdriver när vi påstår att **AUKTIONEN BLEV EN SUCCÉ!**

Detta skrives nämligen en dryg vecka **innan** auktionen ägt rum! Men anledningen till att vi ändå vågar detta påstående, är att alla kännetecken för en succé börjar uppfyllas. Det ser vi av de skriftliga bud som redan inkommit, och vi hör det av entusiastiska visningsbesökare. Dessutom finns det tecken som tyder på en allmän uppgång av frimärksmarknaden. Aktiemarknaden har t.ex. inte längre samma styrka, varför pengar nu är på väg tillbaka till frimärkena. Den starka dollarkursen har också tömt många europeiska handlares lager, som alltså på nytt måste fyllas på. Och för den skandinaviska marknaden spelar naturligtvis Stockholmia 86 stor roll för klassiskt material. De som skall ställa ut måste ju förbättra sina samlingar.

Allt pekar alltså på en succé, men blev det verkligen det? Våra prenumeranter och budgivare erhåller resultatlistan från auktionen i mitten av maj. Är Ni inte bland dessa, så sänder vi Er både auktionskatalog och resultatlista gratis på begäran. Så länge restupplagan av katalogen räcker förstås.

Har Ni något att sälja?

Vi kan ännu några veckor ta emot material till vår nästa internationella auktion — vår «Inför-Stockholmia-auktion». Har Ni något att sälja så ring oss idag och låt oss prata om det. Tillsammans skapar vi en försäljningssuccé.

Vi köper också kontant.

Besök oss i Stockholm eller Göteborg:

I **Stockholm** på vårt kontor i veckorna 13—17 maj samt 3—7 juni.

I **Göteborg** på Park Avenue Hotel den 28 maj.

Ring idag och boka en tid på 040-722 90 el. 08-32 70 70.

Naturligtvis är Ni alltid välkommen till oss i Malmö eller Köpenhamn, och har Ni material av betydande värde, är vi inte heller främmande för att besöka Er på Er hemort.

POSTILJONEN AB

Box 4118, S-203 12 Malmö, Tel 040-722 90 el 08-32 70 70

Besöksadress: Södra Tullgatan 3, Malmö

I STOCKHOLM: Drottninggatan 114 A 5 tr. Besök endast efter överenskommelse per tel 08-32 70 70

I DANMARK: Skandia-Postiljonen A/S, Trommesalen 7, DK-1614 Köpenhamn, V, tel (01) 22 03 00

SOUVENIRARK I ANLEDNING AV DEN NASJONALE FRIMERKEUTSTILLINGEN BERGEN ÅTTIFEM

I tilknytning til den nasjonale frimerkeutstillingen BERGEN ÅTTIFEM, som arrangeres i Bergen i dagene 19.—23. juni i år, har Postverket latt fremstille et souvenirark med nytrykk av tidligere ikke utgitte verdier av utgaven LØVE II - 1, 2, 5, 7 og 45 øre, samt av originalstemplet til denne frimerkeutgaven.

LØVE II 1926/34

NYTRYKK FRA ORIGINALKLISJÉER AV IKKE UTGITTE VERDIER

Nr.

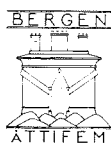

Ikke frangeringsgyldig.
Trykt i 40000 eksemplarer

ORIGINALSTEMPEL I STÅL
GRAVERT AV H. RUI

BOKTRYKK FRA
EMIL MOESTUE A/S

NASJONAL FRIMERKEUTSTILLING

BERGEN ÅTTIFEM

Souvenirarket er fremstilt med originalklisjéer utlånt av Postmuseet og er trykt i boktrykk og offset hos Emil Moestue A/S, i et opplag på 40 000 nummererte eksemplarer. Fargene er de som ville vært brukt under bruksperioden for denne utgaven, mens rammen rundt er trykt i offset i svart farge.

Prisen er kr. 25,- pr. stk. Arket er ikke frangeringsgyldig.

Souvenirarket kan bestilles gjennom innbetaling på postgirokonto 4 08 48 93 —

«Norsk Filatelistforbund BERGEN ÅTTIFEM», c/o Bergen Filatelistklubb, Postboks 1591, 5035 BERGEN - SANDVIKEN. Arket sendes ikke mot oppkrav.

Bestillinger vil først bli ekspedert etter 19. juni, som er første salgsdag.

NUMMER 5
MAI/JUNI 1985
44. ÅRGANG

norsk filatelistisk tidsskrift

ANSVARLIG REDAKTØR: ERLING SJONG

Meddelelse fra Arbeidernes Filatelistklubb

Det meddeles herved at klubben på generalforsamlingen torsdag 11. april 1985 skiftet navn fra Arbeidernes Filatelistklubb til **SENTRUM FILATELISTKLUBB**

Med virkning fra dags dato.

Hilsen
Styret

Forandring av lukketider for «Bergen Åttifem»

Av hensyn til utstillingspersonale og handlende har hovedkomiteen for «Bergen Åttifem» besluttet at utstillingens åpningstider blir som følger:

Åpner	Lukker
Onsdag 19/6 kl. 12.00: Åpning for innbudte	
Onsdag 19/6 kl. 14.00	kl. 19.00
Torsdag 20/6 kl. 12.00	kl. 19.00
Fredag 21/6 kl. 12.00	kl. 18.00
Lørdag 22/6 kl. 10.00	kl. 18.00
Søndag 23/6 kl. 10.00	kl. 16.30

Vennligst noter nye lukketider for fredag 21., resp. lørdag 22. juni.

Vennlig hilsen

Hovedkomiteen for «Bergen Åttifem»

Du får SFT ett helt år för 90 kr!

Sveriges Filatelist-Förbund har beslutat att medlemmarna i de nordiska filatelistförbunden ska ha förmånen att prenumerera på SFT för hela 1985 för 90 kr.

Missa inte den chansen
— 900 sidor intressant läsning.

Sänd oss kupongen före den 1 december så får Du också decemhernumret.

Ja, jag vill prenumerera på SFT för hela 1985 och betalar 90 Skr till postgiro Stockholm 198903-7.

Namn

Adress

Postadress

Medlem i filatelistförbundet i

**Insändes till Sveriges Filatelist-Förbund
Vasavägen 86, S-181 41 Lidingö**

— Hun giftet seg med ham utelukkende på grunn av hans flotte Mauritius' «Post Office»-merke...

(Stamp Magazine)

under
lupenRedaktørens
egen spalteVel møtt til
landsmøte!

Så er det duket for Landsmøte i Norsk Filatelistforbund igjen, denne gang i Bergen. Representantskapsmøtet tar til lørdag 22. juni kl. 09.00 på Fantoft Sommerhotell, hvor vel de fleste delegatene også bor. Aldri før har det vært så mange klubber med i Forbundet. Nå blir det neppe slik at alle klubbene blir representert, — det har det ihvertfall ikke vært de siste gangene Forbundet kalte inn til representantskapsmøte.

Etter alt å dømme har flere av de mindre klubbene ikke hatt økonomisk mulighet til å sende representanter. Dette skulle i år være adskillig lettere: Styret i NFF vedtok i sitt siste møte at man, som en forsøksordning, i år ville yte et bidrag til dekning av hotell- og diettomkostningene for én representant fra klubber som fant det vanskelig selv å dekke slike utgifter, med inntil kr. 1000,- pr. klubb. Søknad om slikt tilskudd måtte imidlertid være kommet inn før 30. april i år. Fra før av gir Forbundet gjennom reisefordelingskassen tilskudd som dekker representantenes reiseutgifter i forbindelse med landsmøtet. Det skulle med andre ord ikke lenger være noe økonomisk til hinder for at alle klubber kan sende en representant til representantskapsmøtet. Så får vi se om tilslutningen blir større enn noen gang før ...

Nå skjer det adskillig annet enn de rene forhandlinger på Landsmøtet. Bergens Filatelist-Klub har lagt opp et allsidig program for de som kommer til Bergen under landsmøtedagene. Bl.a. finner vi den største norske nasjonale frimerkeutstilling hittil, «Bergen Åttifem», i Bergenshallen. Utstillingen åpner allerede onsdag 19. juni, og stenger først søndag 23. juni om ettermiddagen. Det er videre lagt opp til «Treffpunkt» på Alvør Hotel fredag 21. juni, det blir sightseeingtur for representantenes «ledsagere» og andre interesserte lørdag 22. juni, foruten at det er møte i Posthistorisk Selskap 21. juni og generalforsamling i Landsforeningen for Norske

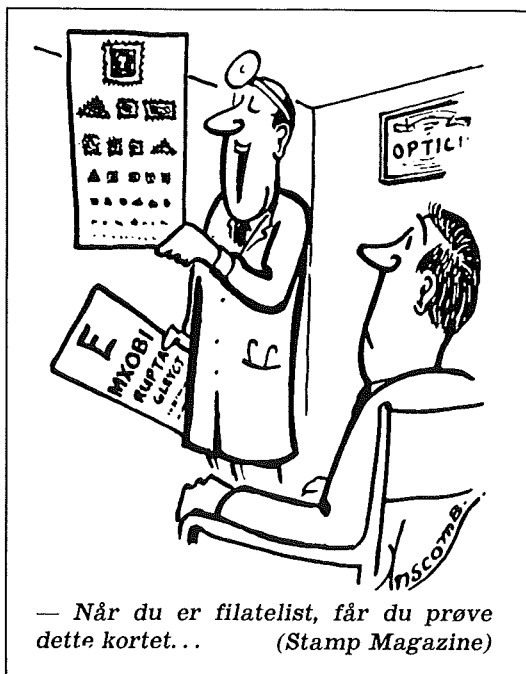
Motivsamlere og ledersamling i Norsk Filatelistforbunds Ungdom den 23. juni. Og så blir det naturligvis festbankett lørdag 22. juni

Av de sakene som skal behandles på representantskapsmøtet, er det neppe noen som kommer til å forårsake den riktig store debatten. Forbundsstyret legger f.eks. frem et forslag til forretningsorden for fremtidige representantskapsmøter, hvilket man ble pålagt under representantskapsmøtet i Oslo i 1983. Videre legges det frem et forslag til justering av lovenes § 11.11.2. Det er mer en tekst-forbedring enn et direkte endringsforslag det her er snakk om, idet man får en bedre presisering av hvordan valgkomiteen skal legge opp sitt arbeid. Man skal videre se på regnskap, budsjett og disponering av overskudd — og her foreslås det bl.a. innkjøp av utstillingsrammer på nordisk basis til bruk ved internasjonale utstillinger. Forhandlingene med de andre nordiske forbund om betingelsene er i skrivende stund ikke avsluttet, men mye tyder på at det vil bli foreslått avsatt kr. 350 000,- til dette formål.

Og til slutt skal det velges tillitsmenn i Forbundet for perioden 1985/86. Det er på det rene at det vil bli tale om en viss utskiftning blant de styremedlemmer som sitter idag.

Vel møtt til landsmøte i Bergen i juni!

E.S.

— Når du er filatelist, får du prøve dette kortet... (Stamp Magazine)

nft

In memoriam

Odvar Johs. Witzøe død

Han vil huskes for sitt altomfattende virke i OFK, særlig under krigen, da han var tillitsmann for juniorene. Mange av disse guttene er blitt fremragende filatelister. — Odvar hadde meget gode lederegenskaper og også fine pedagogiske evner. Selv visste han mye om frimerker, hans spesielle områder var de norske portomerker. — Han var sekretær i OFK, hadde kontor i Torvet 8, som nu er revet. Der kunne vi samlere få våre Haakon og Maudmerker stemplet EKTE OFK. Han ble den første redaktør av NFT fra januar 1942, etter å ha arbeidet for dette en tid. Senere startet han sammen med Finn Gisholt «Frimerkekompaniet» som holdt til i Tollbodgaten 4 i Oslo. Han laget layout for alle auksjoner som «Friko» holdt, likeså for de utmerkete album som ble utgitt for de skandinaviske land og Danmark. — Det er sikkert flere av oss som har disse utmerkete album.

Hans glade og åpne vesen gjorde ham til en selvskreven festfilatelist, hans påfunn var ustoppelige, alltid var det noe nytt. Sammen med J.J. Jacobsen sammenkalte han gruppen «13», som vi andre elleve også hadde mye glede av, men det var Odvar som sørget for ånden og tonen.

Vi takker ham for hva han var for OFK, NFT, juniorene og sine mange samlervenner.

Helge Reff

Bruk våre annonsører!

nft

BYTTE

Dette er bytteønsker som er kommet inn til Norsk Filatelistforbund. Forbundet kjenner ikke dem som ønsker å bytte og kan ikke innta for vedkommende. Første kontakt bør derfor tas forsiktig. La gjerne den annen part sende den første sending, men svar deretter seriøst, og oppgi gjerne Norsk Filatelistisk Tidsskrift som kilde.

T. Shaw, 25 Loddon Close, Abingdon, Oxon. OX14 3TB, Storbritannia, ønsker å bytte med samlere i Skandinavia, bare brukte merker.

Jaroslav Nezbeda, Rychtarská ul. 630, 460 14 Liberec XIV, Tsjekkoslovakia, ønsker å bytte tsjekkoslaviske merker mot norske. Byttebasis: 100 mot 100, eller 50 mot 50. Korr.: engelsk, tysk, fransk, spansk.

Juraj Riedl, Arkadacká 38, 934 01 Levice, Tsjekkoslovakia, 38 år, ønsker å bytte frimerker, mynter og sedler. Oppgir selv å være en avansert samler. Korr.: engelsk, fransk, tysk, ungarsk.

Javier Colmenares, Casilla 532, Lima, Peru, ønsker å bytte frimerker fra Peru og andre land i Syd-Amerika mot norske, danske, islandske frimerker. Korr.: engelsk.

Hermann Melle, 5301 Magdale, Ottstedterstr. 16, DDR, ønsker å bytte frimerker fra DDR, postfriske nyheter og eldre utgaver, mot norske, danske og svenske merker. Korr.: tysk.

Trykkfeil i NFT nr. 4/85

I Bjørn E. Bunæs' artikkel «Postnummer-stempler som ikke ble fremstilt», Del I, NFT nr. 4/85, har det sneket seg inn to trykkfeil på side 203. I stedet for IDALSUNDET/4103 skal det stå IDSALSUNDET/4103, og i stedet for JERDALSTANGEN/3026 skal det stå JERDALTANGEN/3026. Vi beklager. E.S.

Postveier under krigen (Del X):

Svensk leideflyging og norsk flystyrt i 1944

Av Svein Andreassen

Flygingen på strekningen Skottland—Stockholm ble langt på vei innstilt sommeren og høsten 1943. Tyske jagerfly utgjorde en permanent fare for flyene, og det ble etterhvert bare de hurtige britiske Mosquito-flyene som våget seg over Skagerak. De svenske flyginene ble helt innstilt etter at flyet «Gripen» ble nedskutt 22. oktober 1943. De norske flyene fortsatte — ikke over Skagerak — men opp gjennom norske dalføre og videre over til Sverige.

Innflygingen kom etterhvert til å omfatte hele området fra Bohuslän i sør til Røros-traktene i nord. Det var riktignok forbundet med atskillige problemer å fly over norske høyfjell utover høstparten med alvorlige isningsforhold. I tillegg ble flyverstrekingen lengre. Alt dette reduserte flyenes lasteevne og passasjerantallet.

Fra svensk side søkte man høsten 1943 å få til en avtale med tyskerne om «fritt leide» for de svenske flyene. Forhandlingene om dette varte frem til januar 1944 da det ble oppnådd enighet med tyskerne. Forutsetningen for «fritt leide» var at flyene —

ved nattflyging — var utstyrt med røde og hvite lys slik at hele flyet var opplyst. Flyet måtte likeledes være malt i orange farger og påført tydelige nasjonalitetsmerker. Av sikkerhetshensyn skulle flyet utstyres med to sammenfoldbare gummi-båter som begge var utrustet med proviant, lys etc. Man var enig om at flyet skulle følge en bestemt rute som gikk fra Bromma, fortsatte noe nord for Oslo, over Stavanger og fram til Dyce-flyplass ved Aberdeen. Ifølge avtalen skulle det svenske utenriksdepartement oppgi navn og fødselsdato til passasjerer fra krigførende land

Jeg kan ikke se at denne svenske leideflygingen har noen interesse for oss. Det er en typisk kontrollert flyrute som Norge ikke kan benytte seg av. J.V.

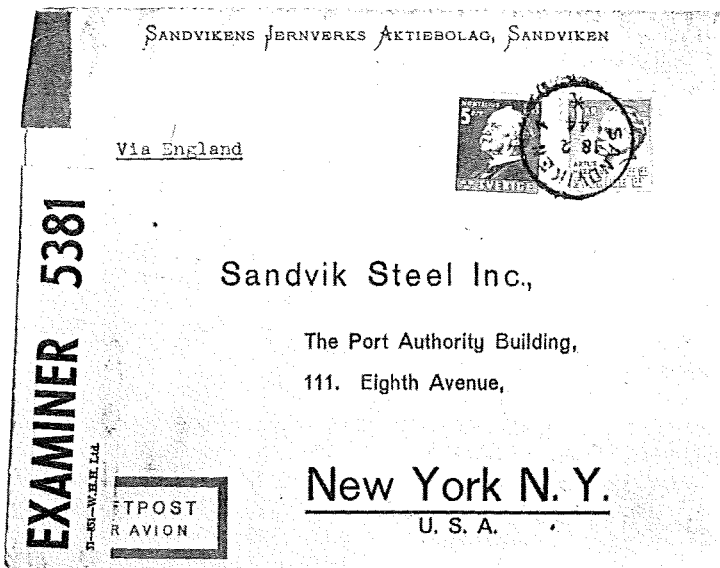
Regj. kong. makt. Statsminister

Statsminister Johan Nygaardsvolds håndskrevne kommentar til spørsmålet om de svenske leideflygningene i mars/april 1944 kunne benyttes til transport av nordmenn fra Stockholm til Skottland. Under statsministerens kommentar har utenriksminister Trygve Lie skrevet: Regj. enig med Statsministeren. T.L.»

til den tyske legasjon i Stockholm for godkjennelse. Ved eventuell nødlanding i Norge forpliktet tyskerne seg på sin side til å sende passasjerene tilbake til Sverige. I et notat skrevet av den norske flyattaché i Stockholm, major Ragnar Gundersen, datert 17. februar 1944 heter det bl.a.: «Under disse forhold vil av norske statsborgere kun kvinner og barn, eventuelt meget gamle menn og muligens diplomater kunne komme i betraktning. Selv av disse kategorier, eksempelvis kvinner, kan der ikke vente å komme med folk som har deltatt i «illegalt» arbeid i Norge og som derfor er kjent av tysk sikkerhetspolit.» Det heter videre at svenske myndigheter forutsetter at hver enkelt norsk passasjer som ønskes sendt, blir gjort oppmerksom på at vedkommendes navn vil bli oppgitt til tyske myndigheter og at passasjerene erklærte seg villige til å reise under disse vilkår. Det ble i notatet vist til at det var blitt antydnet at det ville være heldigst for de første norske passasjerers vedkommende bare å oppgi kvinner som «ikke på noen måte stod på det tyske politis svarteliste, da tyskerne forutsettes å være særlig oppmerksom på de norske passasjerer som ønskes medsendt». I en påtegning skriver statsminister Nygaardsvold: «Jeg kan ikke se at denne svenske leidflyvningen har noen interesse for oss. Det er en tysk-kontrollert flyrute som Norge ikke kan benytte seg av.» Under Nygaardsvolds påtegning har utenriksminister Trygve Lie påført med blyant «Regjeringen enig med Statministeren». I en melding til den norske legasjon i Stockholm 1. mars 1944 heter det at regjeringen

Utdrag av avisartikkel i «Norsk Tidend» fra 2. september 1944 med omtale av flyulykken ved Väner i Vest-Sverige. Som et eksempel på den hemmeligholdelse de norske flyene på Stockholmsruten var omfattet med, er det verd å merke at flyet omtales som engelsk — selv av «Norsk Tidend» som ble utgitt av regjeringens informasjonstjeneste i London.

Brev stemplet Sandviken 18. februar 1944, adressert til New York «via England». Brevet tilhører trolig de mange som etterhvert hopet seg opp på postkontoret i Stockholm på nyåret etter at den svenske flyforbindelsen med Skottland opphørte høsten 1943. Først da de såkalte leide-flygingene kom i gang fra 5. mars 1944, kom postforbindelsene for en kort stund inn i ordnede former igjen.

hadde drøftet spørsmålet om å sende norske passasjerer med den svenske lederuten, men fant å måtte avstå tilbudet så lenge «det forlanges tysk leide». På dette tidspunkt var den svenske sendemann i London allerede informert om den norske holdningen.

Postforsendelsen sikres

Fra norsk side bebreidet man svenske myndigheter for at man i krigens siste fase hadde gått med på tyskernes krav om tysk godkjenning av passasjerlistene, og mente at svenskene ytte Tyskland såpass store tjenester ved eksport av visse krigsviktige produkter at man kunne fått sikkerhet for flytrafikken uten innblanding av tysk kontroll.

Det er imidlertid ikke sikkert at svenskene hadde en slik mulighet. I tillegg hadde de allerede mistet to fly, mens andre var skadet. De ønsket å skape størst mulig sikkerhet for egne fly — og for den svenske postforbindelsen til Storbritannia. Norske myndigheter var på sin side mest interessert i å få norske frivillige over til Skottland, og reaksjonen var nok i stor grad preget av det.

Det antall Douglas-fly som Sverige hadde til rådighet etter tapet av «Gladan» og «Gripen» — som begge ble nedskutt av tyskerne i 1943 — var imidlertid for lite til å tilfredsstille trafikkbehovet på samtlige svenske utenlandsruter. Av den grunn ble det innledet forhandlinger om Sveriges overtakelse av amerikanske Liberatorbombefly som hadde nødlandet i Sverige etter bombetokter over Tyskland. Dersom bombeflyene skulle kunne brukes som trafikkfly, måtte flyenes bevæpning — som besto av et dusin automatkan-

ner og maskingeværer — fjernes. Bomberommene måtte videre bygges om til lasterom i tillegg til andre forandringer. Ombyggingene ble beregnet til å ta flere måneder.

I slutten av januar opplyste byråsjef Hultman i den svenske generalpoststyrelsen til pressen at det hadde lagret seg opp store mengder post i Sverige på grunn av dårlige flyforbindelser vestover. — Men vi håper dog å få trafikken i gang om én eller et par uker, og da vil postsituasjonen straks lette, opplyste Hultman.

Leideflygingene tar til

Leideflygingen tok til søndag 5. mars 1944. Ruten ble fløyet av det eneste Douglas-flyet (DC-3) svenskene

hadde igjen — «Falken» med plass til 16 passasjerer. Dette var imidlertid redusert til en besetning på fire mann og 8—10 passasjerer. Opprinnelig var det meningen at en skulle gjennomføre ti flyginger i måneden, men det er uklart om det ble gjennomført i den korte tiden fram til disse flygingene ble innstilt i april 1944. Samtidig med igangsettingen av leideflygingene, meddelte svenske myndigheter norske representanter i Sverige at de på et senere tidspunkt hadde planer om å sette inn de omtalte amerikanske flyene på Skottland — som skulle fly uten tysk leide og følge den nordlige rute over Trøndelag. Alt skulle bli gjort for å få flest mulig nordmenn over med de amerikanske flyene.

Brev stemplet Stockholm 28. april 1944, adressert til Brasil. Brevet er beslaglagt av britiske sensurmyndigheter ved ankomst til England (påtegning «condemned») og er senere frigitt, trolig etter krigen, og sendt videre (påtegning «released»). Brevet er stemplet Stockholm på et tidspunkt da britene hadde innført meget streng kontroll og innskrenket forbindelsene med utlandet til et minimum p.g.a. forberedelsene til invasjonen i Normandie. Denne perioden omfatter tidsrommet april—juli 1944. Det er uklart om brevet virkelig har gått i denne perioden eller om det har blitt liggende i Sverige til situasjonen ble lettere i juli. I alle tilfeller er brevet ikke sendt med svensk fly, som stoppet trafikken tidlig i april. Brevet har trolig gått med norsk fly.

Leideflygingen tok en brå slutt allerede i midten av april 1944 da britene innførte omfattende restriksjoner på kontakt med andre land som et ledd i forberedelsene til invasjonen i Normandie i juni. De britiske og norske flygingene kom i gang igjen

etter en tid, mens de svenske flygingene først ble gjenopptatt helt på slutten av året. Flygingene skjedde da uten tysk leide og man brukte beslaglagte og ombygde amerikanske «flygende festninger» som hadde nødlandet i Sverige etter bombetokter over

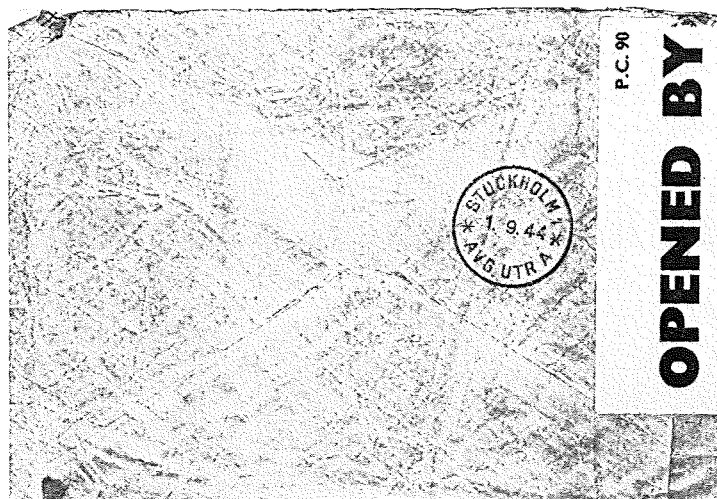
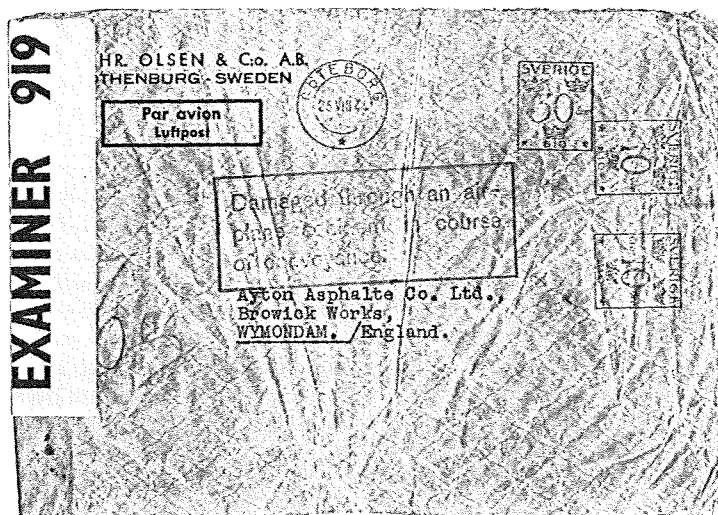
Tyskland — som tidligere er omtalt i denne artikkel.

Norsk flystyrt på Kinnekulle

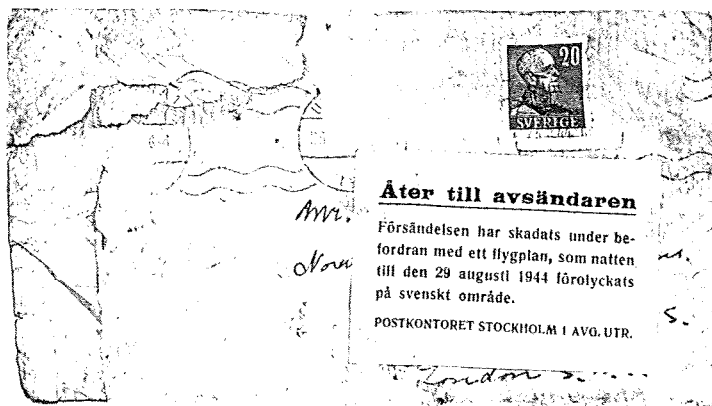
De britiske og norske flygingene utover høsten 1944 skjedde uten nevneverdige uhell med ett unntak:

Om kvelden den 28. november kl. 20.53 tok to fly av fra Bromma i retning Skottland. Det ene var et britisk Mosquito-fly. Det andre var et Lodestar-passasjerfly som i de fleste sammenhenger hittil er blitt omtalt som et britiskregistrert BOAC-fly. I virkeligheten var det et norsk fly — eid og drevet av norske myndigheter. Det britiske flyet kom vel fram til Skottland, mens det norske flyet først kom inn over norsk område og gjorde vendereis til Bromma på grunn av radio-problemer. Flyet ble dirigert i retning Göteborg, hvor været var bedre, og skulle trolig lande på Torslanda. I traktene omkring Vännern kjørte flyet rett i den 305 meter høye åsryggen Kinnekulle og tok øyeblikkelig fyr. Ulykken skjedde kl. 0.30 om natten. Flyet pløyet en lang gate i skogen og ble totalvrak. Av en besetning på tre og 12 passasjerer, ble 11 personer drept. Det lyktes å redde fem personer ut av det brennende flyet. En døde senere på sykehuset i Linköping. Samtlige ombord var norske.

Begge flygerne var blant de omkomne. Førsteflygeren var Alf Hiorth som tidligere hadde fløyet ved 331 jagerskvadron (RAF) og som senere gikk over på Stockholmsruten. Ved sin død var det Alf Hiorth som hadde flest turer på Stockholmsruten. Sammen med Hiorth omkom også annenflygeren Lars L. Bergo fra Ål i Hallingdal som før krigen var kjent som en av Norges beste

Crash-brev fra flyulykken ved Vännern natten til 29. august 1944. Brevet — som har kommet forholdsvis velberget fra ulykken — er stemplet Göteborg 25. august og er adressert til England. Etter ulykken har brevet blitt påført et stempel med følgende tekst: «Damaged through an airplane accident in course of conveyance», og er videresendt til adressaten med et senere fly. Den påstemplede tekst lyder i oversettelse: «Skadet i en flyulykke under transport.» I forbindelse med videreforsendelsen fra Stockholm er brevet på baksiden påført stempelet «Stockholm 1.9.44 Avg. Utr. A». Ved ankomst til England er brevet — som vanlig — blitt underlagt britisk sensur og påført en britisk sensurremse på venstre side.

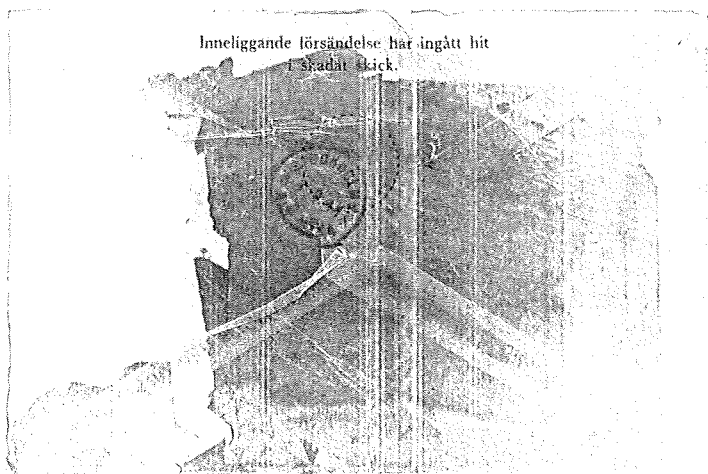

Crash-brev fra flyulykken ved Vännern natten til 29. august 1944. Brevet er stemplet Uppsala 25. august og er adressert til lektor Olaf Falck, Norwegian Ministry of Defense (Det norske forsvarsdepartement), Kingston House, London S.W. En del av frimerkene har falt av og brevet er også ellers skadd som følge av flyulykken. Brevet er ikke videresendt til adressaten, men er derimot returnert til avsenderen. I forbindelse med returforsendelsen har det svenske postverket limt på en trykt meddelelse over adressatens navn med en forklaring på svensk om hva som har hendt. Som de fleste andre returbrev ble også dette returnert i en egen gjennomsliktig konvolutt som var påstempelt «Stockholm 29.44 Avg. Utr. A».

seilflygere. Ulykken fikk stort oppslag i svensk presse og i den norske avisen Norsk Tidend i London. Flyet omtales imidlertid i samtlige som britisk. I reportasjen i Norsk Tidend den 2. september 1944 heter det bl.a.:

«Flyet ble fullstendig

knust ved nedslaget og trærne i nedslagsfeltet ble knekket som fyrstikker. Hjemmeværn og personer i omegnen kom straks tilstede og trakk fram sårede og omkomne fra flyvraket. Fem av de sårede ble brakt til lasarett i Linköping, hvor en se-

Eksempel på det gjennomsliktige omslaget som det svenske postverket brukte ved returforsendelse av skadet post fra det norske flyet som styrtet ved Kinnekulle 29. august 1944.

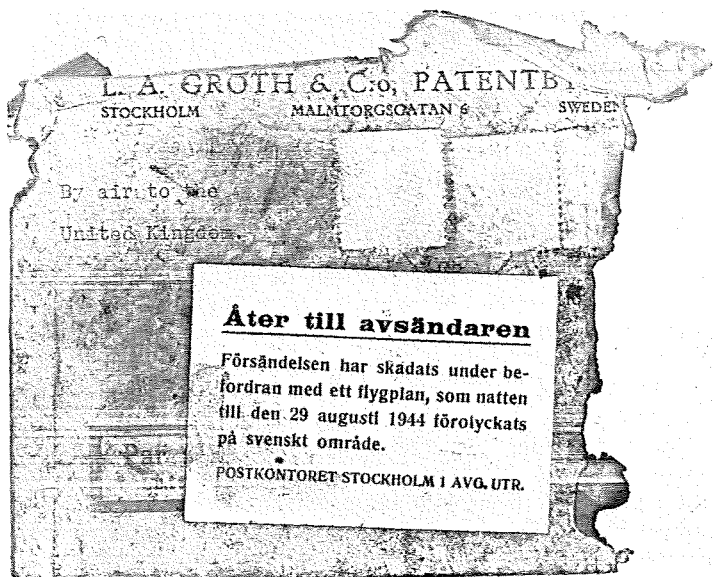
nere døde. Flyet var av typen Lockheed og tilhørte British Overseas Airways Corporation. Samtlige ombord var nordmenn, og en av passasjerene var en kvinne. Den britiske og norske legasjon har sendt representanter til ulykkesplassen.»

De som kom først fram til ulykkesstedet var fru Gerda Johansson og hennes to sønner som bodde ca. 200 meter fra selve ulykkesstedet. I pressen ble disse sterkt berømmet for sin innsats da de «uten tanke på den fare det var for deres egne liv satte i gang redningsarbeidet» mens «ilden fra det brennende flyet steg høyt mot himmelen». På grunn av eksplosjonene fra det brennende flyet måtte sønnen «åle seg fram mellom trærne til han kom i nærheten av flyet. Han ga seg til kjenne ved å plystre, og straks etter fikk han høre en som på norsk spurte om han var svensk. Det var en skadet som hadde lyktes å ta seg ut av det brennende flyet, og han mente tydeligvis at han hadde havnet på norsk område og han var redd for å falle i hendene på tyskerne. Likene av passasjerene lå strødd omkring vrakrestene fra flyet. En del av dem var uhyggelig tilredt...».

I pressen fremgår det videre at de overlevende var alvorlig forbrent og at de fleste også hadde fått stygge benbrudd. Noen av de døde og sårede lå under flyet da redningsmannskapet kom, og det tok en god stund før de kunne bli trukket frem. De fleste hadde tatt av seg skoene, og det var trolig at disse passasjerene sov da ulykken inntraff.

Det heter videre: «—De svenske luftfartsmyndigheter opplyser til TT at man tirsdag ettermiddag ikke

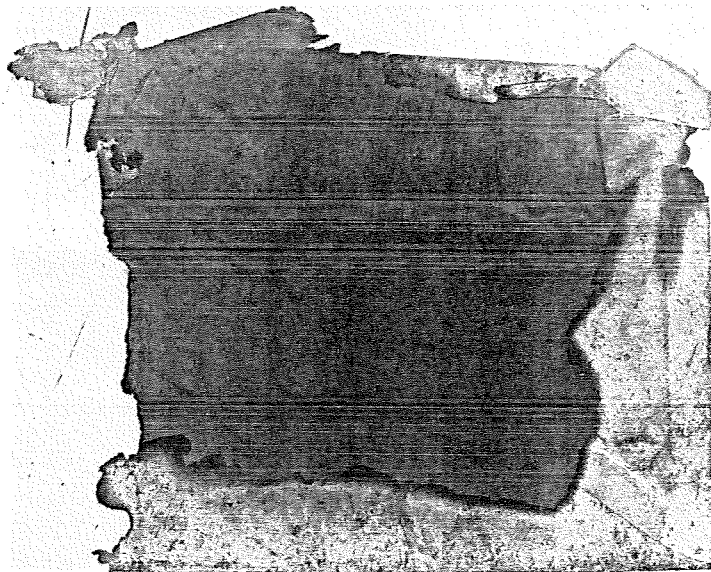
hadde fått bragt på det rene hva som var årsaken til flyulykken ved Kinnekulle, og det vil nok bli meget vanskelig å finne grunnen til at maskinen styrtet ned, da det er fullstendig ødelagt og ti av de forulykkede later til å være drept umiddelbart. Både på ulykkesstedet og i Stockholm pågikk det etterforskninger og politiundersøkelser hele dagen. I Stockholm holdt politiet på å undersøke alle omstendigheter i forbindelse med starten. Det blir fremholdt at besetningen på det forulykkede flyet var rutinerte flygere og føreren har i flere år fløyet i engelsk tjeneste», heter det bl.a. i omtalen i «Norsk Tidend», som igjen var basert på opplysninger i svensk presse.

Crash-post fra flyulykken

Flyet medbrakte post som ble mer eller mindre skadd. Brannskadd post ble returnert til avsender og ble påsatt en egen etikett med følgende tekst: «Åter til avsändaren. Försändelsen har skadats under befordran med ett flygplan, som natten till den 29. augusti 1944 förolyckats på svenskt område. Postkontoret Stockholm 1 Avg. Utr.» Post som ble fremsendt til adressaten ble påført følgende etikett: «Damaged through an airplane accident in course of conveyance» samt datostempel «Stockholm 1 1.9.44 Avg. Utr. A.»

De skadde forsendelsene

Sterkt brannskadd brev fra flyulykken ved Vännern 29. august 1944.

som er returnert til avsender, er oftest sendt tilbake i postverkets gjennomslittige konvolutter som er påtrykt «Inneliggande försändelse

har inngått hit i skadat skick». De gjennomslittige konvoluttene er oftest poststemplet «Stockholm 1 2.9.44 Avg. Utr. A».

I anledning Petter Dass-dagene 20.—23.6.1985 tilbyr vår klubb spesialkonvolutt i 1000 nr. ekspl. med motiv Alstahaug prestegård, tegnet av kunstneren Anne Kierulf. Frankering NK 370 (Petter Dass) og NK 939/940 (Nordlandske båttyper), stemplet med motivdatostemplet. **Pris kr. 50,00.**

Bestillingsadresse: **Alstahaug og omegn Fil.klubb**, boks 103, 8801 SANDNESSJØEN. Postgirokonto 5 35 69 44.

Fra Petter Dass-dagene i juni 1983 har vi på lager en del spesialkonv. med motiv Petter Dass, tegnet av kunstneren Karl Erik Harr. **Pris kr. 50,00.**

nft

oss små-samlere imellom

Fra SNU-møtet 1985 i Trollhättan

Årets møte i Samarbeidsorganet for Nordisk Ungdomsfilateli (SNU) ble holdt den 6. og 7. april i Trollhättan ved den nordiske ungdomsutstillingen Nordjunex 85. Seija Haukkovaara ledet møtet.

I tilknytning til møtet ble det også arrangert idéseminar med Bengt-Göran Karlsson som ordfører.

Einar Gjærum representerte NFU på SNU-møtet, og på seminaret deltok også Gunnar Loshamn og fem juniorer fra Farsund og Oslo. Ialt var 30 deltagere tilstede fra Sverige, Danmark, Finland og Norge, og for første gang var også Færøyene og Åland representert.

Seija Haukkovaara ble gjenvalgt til formann for SNU. Av forhandlingene under møtet fremgikk det at det legges stor vekt på utdannelse av ungdomsledere og en utstrakt kurs- og seminarvirksomhet, spesielt i Finland og Sverige. Behovet og ønsket om et

nærmere og mer direkte samarbeid med de nordiske filatelistforbundene og postverkene, ble understreket. Økonomien ble også en viktig post under forhandlingene. SNU har ikke økonomiske midler til å fremme og utvikle samarbeidet og kontaktevirsomheten mellom de nordiske ungdommene.

Idéseminaret behandlet flere viktige områder med interessert og aktiv meningsutveksling fra deltagernes side. Av saker som ble behandlet kan nevnes: Organisasjonsspørsmål, idé- og erfaringsutveksling mellom landene, samnordiske aktiviteter, kontakter mellom vennskapskommuner — og monteringsdiskusjoner i forbindelse med junior-samlinger. Disse sakene skal det arbeides videre med frem til neste SNU-møte. Det skal også holdes et dommersymposium for å få en felles plattform å stå på for bedømmelse av ungdomssamlingene.

Det neste SNU-møtet skal holdes i Oslo i forbindelse med Oslo 86, hvor ungdomsavdelingen vil få en bred plass på utstillingen.

Marius Brinck Gabrielsen (t.v.) og Einar Gjærum var to av de norske deltagerne i Trollhättan.

For å assistere formannen i arbeidet med å forberede møtet i Oslo, og for å få til et bedre samarbeid i perioden frem til møtet, skal NFU etablere en arbeidsgruppe.

Trollhättans filatelistforening var vertskap for arrangementet og ga deltagerne et meget trivelig og interessant opphold. Blant annet med vennskapssammenkomster, og ikke minst da flomlyset ble satt på Trollhättan-strykene og dammene åpnet for 300.000 liter vann pr. sek. som fosset nedover og viste hvordan Trollhättan kunne være. Hyggelige hilsener fra det svenske postverk og postmuseum fulgte med.

Nordjunex 85

Nordisk juniorutstilling (og regional seniorutstilling) i Trollhättan 4. — 7. april 1985

I påsken fant den årlige mønstring av ungdomsfilatelisten fra Norden sted i Trollhättan i Sverige. Utstillingen fant sted i «Älvhögsborgs idrettshall», et lokale som egnet seg godt til frimerkeutstilling.

Utstillingen ble en del redusert, da hele ti av de påmeldte samlingene ikke rakk frem i tide, delvis på grunn av streiken i Danmark. Det var utstilt 26 exponat i tradisjonell klasse, ti i motiv og to i litteratur.

Fordelingen landvis var som følger: Norge 6, Sverige 7, Danmark 10 og Finland 13 (+ 2 litteratur).

Det ble kun delt ut to sølvmedaljer — én i tradisjonell klasse og én i motiv. De andre valørene var forøvrig 14 sølvbronse, 20 bronse og 2 diplom.

Sølv

Klasse B:

Roy Myklebust, Farsund — Færøyske postkontorer. Han fikk forøvrig SFU's hederspris.

Klasse C:

Peter Einarson, Sverige — Skiløping — til delt VFA's hederspris.

Forøvrig oppnådde de øvrige norske utstillere følgende resultater:

Sølvbronse:

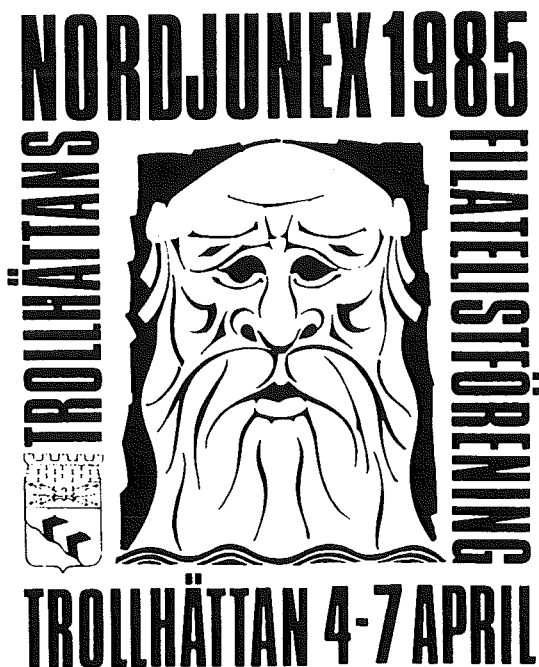
Klasse B:

Eivind Lund, Oslo — Ecuador 1865—1930, også SFU's Stockholms oppmuntringspris.

Bronse:

Klasse C:

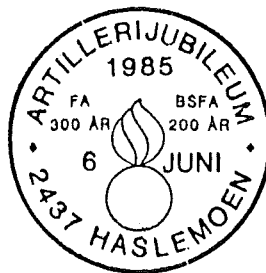
Odd Arild Olsen, Gjøvik — Færøene. Jan Eirik Olsen, Farsund — Færøene. Tom Tønnessen, Farsund — Offentlig sak. Kristian

Aune, Bergen — Norge, 1909 til våre dager. Sistnevnte fikk forøvrig B. Liljas oppmuntringspris.

G.M. Loshamn

I anledning artilleriets 300-årsjubileum og befallsskolens

200-årsjubileum vil det på Haslemoen i tiden 6.—9.6.-85 bli arrangert en jubileumsutstilling med eget brevhus og motivdatostempel.

Det vil bli utgitt to flerfargede spesialkonvolutter som vil bli solgt under utstillingen.

Konvolutt nr. 1:

Feltartilleriet 300 år frankert med

1 stk. frimerke «De norske artillerivåpnene — 300 år».

Pris kr 15,00

Konvolutt nr. 2:

BSFA 200 år frankert med 1 stk. frimerke «Artillerivåpnenes befallsskoler — 200 år».

Pris kr 16,00

Opplagene er begrenset og bestillinger kan sendes til postgirokonto 4 27 11 44 snarest og senest 5/6-85. Adressen er:

**Artillerijubileet 85 Haslemoen,
2437 HASLEMOEN.**

Skip og post i lokale ruter i Trøndelag (Del 9):

Namsosruten gjennom de skiftende tider

Av Tore Gjelsvik

Før Namsos Dampskibsselskab var situasjonen vanskelig ved utgangen av 1891. Allerede tidlig på våren hadde Indtrøndelagens Dampbaadsamslag og Stenkjær Dampskibsselskab begynt å la sine skip gå i lokalrute mellom Trondhjem og Namsos. I første omgang var det «Erik Jarl», «Indtrønderen» og «Kong Oscar» som vekslet om å gå i ruten to ganger pr. uke. Indherredsselskapene fikk også en godtgjørelse på kr. 5000,- pr. år for å føre post i ruten [12], regnet fra 3. april 1891.

På Ytre Namdalen var Namdalens Aktie-Dampskibsselskab godt i gang med ruter på Folden, Vikten og Leka. Fra 1. juli 1891 var den

lokale posttransporten med dampskip i disse distrikter offisielt gått helt og holdent over til det nye selskapet [12].

Namsos Dampskibsselskab sto ganske ribbet tilbake. På den positive siden kunne man imidlertid notere at selskapet hadde fått et nytt og bedre skip på slutten av året. Dette satte det bedre i stand til å møte konkurransen.

Dampskipet «Nauma»

Det nye skipet ble bygget ved Trondhjems mekaniske Verksted A/S [4], og var et propelldrevet stålskip på 104,2 fot og 160 bruttotonn, Fig. 84. Det ble gitt navnet «Nauma», og kom til Namsos 26. november 1891.

«Nauma» ble straks satt inn i lokalruten Namsos—Trondhjem istedenfor den gamle damper «Namsen». Sistnevnte tok verkstedet

faktisk som delbetaling for det nye skipet. I årene 1893—95 gikk «Namsen» i lokalrute mellom Trondhjem og Aasenfjorden, men ble året etter solgt ut av distriktet. Skipet var senere å finne under forskjellige navn forskjellige steder i landet, helt opp til 1973.

På grunn av konkurransen, viste det seg fort at Namsos Dampskibsselskab ikke hadde bruk for mer enn ett skip i Namsosruten. Ved utgangen av 1892 ble derfor «Trio» trukket ut, mens «Nauma» ble tilbake. I noen år var «Trio» et reserveskip som det var lite bruk for. I 1896 ble det satt i rute på Uttrøndelagen sammen med dampskipet «Rein», men dette varte bare frem til høsten 1897. «Trio» ble da solgt for å brukes som slepebåt, og førte senere en omflakkende tilværelse frem til 1923.

Dampskipet «Nauma» ble i 1910 forlenget med 12 fot og ble på 116,4 fot og 219 bruttotonn. Skipet fikk en lang tjenestetid hos Namsos Dampskibsselskab, og gikk i Namsosruten fra 1891, og frem til 1939 da det ble rekvirert av den norske marine. Senere hadde tyskerne skipet i fem år, og det måtte omfattende reparasjoner til før det kunne gå inn i sivil fart igjen. Til tross for kostbare reparasjoner og moderniseringer, måtte «Nauma» gå ut

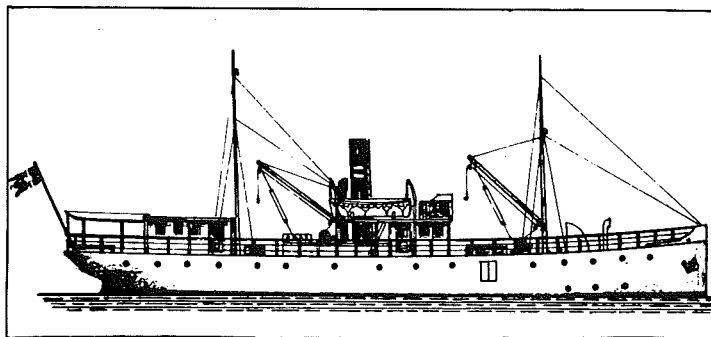

Fig. 84. Dampskipet «Nauma», tegnet av konservator Bård Kolltveit. Etter Olaf T. Engvig.

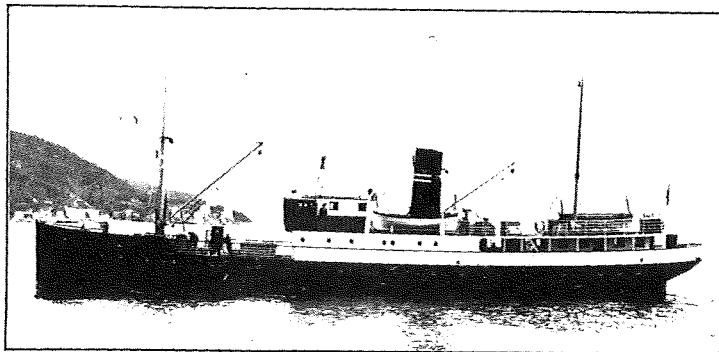

Fig. 85. Dampskipet «Kysten» (Nr. 1). Etter Olaf T. Engvig.

av ruten i 1954, — det bar seg ikke lenger økonomisk. På sine gamle dager var «Nauma» en tid utlånt til Bergen, og gikk i lokaltrafikk der i distriktet.

Konkurransen og samarbeid i Namsosruten

Konkurransen mellom Namsos Dampskibsselskab og Indherredsselskapene var hård i 1891 og noen år fremover, men førte etter hvert til et rutesamarbeid. Dette ble første gangen etablert gjennom avtale av 15. oktober 1896, senere oppsagt og re-etablert i 1898. Samarbeidet knaket stadig i sammenføyingene, men var en dyd av nødvendighet. Oppløsningen av dette «fornuftsekteskap» fant sted i 1914, da Namsos Dampskibsselskab rett og slett kjøpte ut Indherreds Aktie-Dampskibsselskab. De overtok ruter, pakkhus, bodder, kull-lager samt dampskipet «Indtrønderen», og Indherredsselskapet forpliktet seg til ikke å gjenoppta noen rute på Namsos de påfølgende 20 år. Dermed var Namsos Dampskibsselskab alene på denne delen av kysten.

I mellomtiden hadde selskapet fått et nytt skip, som de nettopp hadde gitt navnet «Kysten» (Nr. 1). Også dette skipet, Fig. 85, ble bygget ved

Trondhjems mekaniske Verksted A/S og ble levert i 1909. Størrelsen var 126 fot og 292 bruttotonn [4], og hastigheten elleve knop. «Kysten» (Nr. 1) gikk i ruten Namsos—Trondhjem i alle år frem til 1964, bare med kortere avbrekk for reparasjoner m.m. Etter andre verdenskrig ble skipet forlenget med 14 fot. Ved begynnelsen av 1985 var det hjemmehørende i Tønsberg under navn av «Kysten I», og ble drevet som veteranskip av et interessentskap.

Hvilke skip Indherredsselskapene har hatt gående i Namsosruten i årene fra 1891 til 1914, er det meget vanskelig å få noen oversikt over. Til å begynne med var det «Erik Jarl», «Indtrønderen» og «Kong Oscar» som ble satt inn i ruten. Senere vekslet det mye. Det er tydelig at

inntrønderne har brukt sine skip om hverandre, slik som det til enhver tid har passet best. Fig. 86 viser en oversikt som er beheftet med diverse usikkerheter, men som er det beste det har vært mulig å lage. En heltrukket linje i figuren betyr at det er sikkert — eller i det minste overveiende sannsynlig — at det aktuelle skip har gått i ruten mellom Trondhjem og Namsos i det tidsrom som streken dekker. En prikket linje betyr at skipet ihvertfall periodevis har vært i fart i denne ruten.

Namsos Dampskibsselskab kontra Namdalens Aktie-Dampskibsselskab

Det har vært stilt spørsmål om hva man skulle med to dampskipsselskaper i en såpass liten by som Namsos, uten at noen har kunnet gi noe fullgodt svar. Det har heller ikke vært mulig å få noe svar på hvordan man kunne ha to selskaper gående i full fordragelighet år etter år fra 1891 og utover til langt etter den andre verdenskrig. Det siste har ved nærmere undersøkelser vist seg å være en sannhet med modifikasjoner. I to år fra 1891 forsøkte nemlig Namsos Dampskibsselskab å konkurrere med Namdalens Aktie-Dampskibsselskab i ruten på Folden, og satte til og med

	1890	1895	1900	1905	1910	1915	1920
ERIK JARL							
INDTRØNDEREN							
KONG OSCAR	—				—		
STENKJÆR		—					
NAMSOS				—			
OTTO SVERDRUP			---	---	---	---	

Fig. 86. Oversikt over Indherredsdamperne i ruten Trondhjem—Namsos 1891—1914.

nyskipet «Nauma» inn i denne ruten. Etter to år ga de imidlertid opp og trakk seg ut. Senere opererte de to selskaper side om side, tilsynelatende uten noen formell samarbeidsavtale, men også uten å forsøke å konkurrere med hverandre. Namsos Dampskibsselskab holdt sine skip i ruten Trondhjem—Namsos, mens Namdalens Aktie-Dampskibsselskab trafikkerte mellom Namsos og Ytre Namdalen. Den tilsynelatende fordragelighet må nok oppfattes som en stilltende avtale om å holde seg borte fra hverandres doméne. Et virkelig samarbeid mellom selskapene ble først etablert på begynnelsen av 1960-tallet, mens sammenslåingen til A/S Namsos Trafikkselskap kom pr. 1. januar 1970.

Postekspeditionen Trondhjem—Namsos

Da Indherredsselskapenes dampskip begynte å gå i lokalruten på kysten mellom Trondhjem og Namsos i 1891, hadde Namsos Dampskibsselskabs skip «Namsen» og «Trio», allerede gått i en tilsvarende rute i mange år. Begge disse skip hadde tatt med post, om enn på noe varierende begivelser. Siden 1886 hadde de også hatt postkasse ombord. Dette fortsatte etter at Indherredsdamperne hadde begynt å gå på kysten.

Ved årsskiftet 1891/92 ble «Namsen» erstattet av «Nauma», og postkasse og annet utstyr flyttet over. Dampskipet «Nauma» skal ha hatt det gamle 3-rings nummerstempel 373, se Fig. 79, ombord til 1905 [18], [48]. Det er imidlertid ikke registrert noen objekter med dette stempel som med sikkerhet kan føres tilbake til årene 1892—1905. Det forelig-

ger derfor foreløpig ikke noe bevis for at «Nauma», virkelig har brukt nummerstempelet skipet hadde ombord.

Tilsvarende er det med dampskipet «Trio» og 3-rings nummerstempel 340, se Fig. 79. «Trio» ble tatt ut av ruten ved utgangen av 1892; var reserveskip i 1893/95, og gikk på Uttrøndelagen 1896/97. Nummerstempel 340 skal ha vært ombord til ut på slutten av 1897, men er ikke med sikkerhet kjent brukt fra 1892 og utover.

Allerede i 1891 begynte Indherredsselskapenes skip å føre post også i ruten Trondhjem—Namsos [49]. Ifølge Postvæsenets protokoller [12] var godtgjørelsen for denne postførsel fra 3. april 1891 kr. 5000,— pr. år, regnet for to turer pr. uke hver veg. I 1894 hadde postmengden åpenbart øket så mye at Postvæsenet fant det hensiktsmessig å opprette reisende postekspedisjon ombord. I et sirkulære [50] omtales opprettelsen slik:

«Ombord paa Stenkjærs og Indtrøndelagens dampskibsselskabers skibe i ruten mellem Trondhjem og

Namsos opprettes fra 1. oktober 1894 postekspedition under navn af postekspeditionen Trondhjem—Namsos.»

Det er verd å merke at denne postekspedisjonen ble opprettet for Indherredsselskapenes skip. Konkurrenten, Namsos Dampskibsselskab, var på dette tidspunkt ikke inne i bildet. Namsos-selskapet kom med først gjennom samarbeidsavtalen av 15. oktober 1896. Den første fellesrute kom på begynnelsen av 1897, det var da dampskipene «Indtrønderen» og «Nauma» som gikk i ruten. Samarbeidsavtalen ble som nevnt oppsagt av Namsos Dampskibsselskab, men gjenopprettet i 1898. Alt tyder derfor på at også Namsos Dampskibsselskabs skip har hatt postekspeditør fra Postekspeditionen Trondhjem—Namsos med ombord fra begynnelsen av 1897.

I Postvæsenets oversikter [51] fra 1898 står både Namsos-selskapets og Indherredsselskapenes skip oppført som postførende i denne ruten tre ganger pr. uke. Ifølge rutene [31] gikk skipene dette året

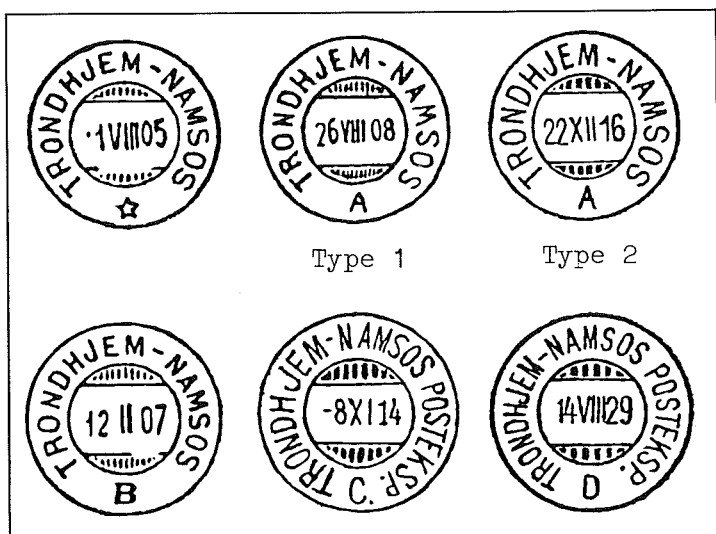

Fig. 87. De seks vanlige stemplene til Postekspeditionen Trondhjem—Namsos.

fire turer pr. uke. Her har man kanskje årsaken til at «Nauma» beholdt sitt 3-rings nummerstempel helt til 1905. Noen turer kan ha gått uten postekspedisjon, og da kunne det gamle stempelet være bra å ha. Spørsmålet om det i det hele tatt har vært brukt, står imidlertid fortsatt åpent.

Et annet interessant spørsmål er hva Indherredsskipene gjorde med posten som ble levert inn ombord i årene 1891–94, før Postekspeditionen Trondhjem—Namsos ble opprettet. Skipene hadde ikke noen postekspediter med ombord i denne tiden, og hadde heller ikke noe eget poststempel. Noen filateliske spor etter posttransporten i denne tiden på kysten er helt enkelt ikke registrert. Det meste av posten har åpenbart vært pakket og ekspedert direkte, men et og annet brev bør ha blitt levert inn og behandlet ombord. Det mest sannsynlige er at frimerkene ble krysset ut med blekk eller blyant, men dette gjenstår å dokumentere.

Postekspeditionen Trondhjem—Namsos var i drift i mange år. Den ble døpt om til Nidaros—Namsos pr. 1. januar 1930 og videre til Trondheim—Namsos pr. 6. mars 1931. Nedleggelsen fant sted først den 25. september 1961.

Stemplene til Postekspeditionen Trondhjem—Namsos

Det har vært i bruk ialt syv forskjellige stempler [52], [53], seks normale og et hjelpestempel, innen postekspedisjonen ble døpt om til Nidaros—Namsos pr. 1. januar 1930. Samtlige syv er toringsstempler av Schweizertype. Tabell 2 viser en oversikt over stemplene i den rekkefølge de kom i bruk, mens

Stempeletekst	Kommentarer
TRONDHJEM—NAMSOS*	Type 1 (A1) Hjelpestempel Type 2 (A2)
TRONDHJEM—NAMSOS B	
TRONDHJEM—NAMSOS A	
TRONDHJEM—NAMSOS POSTEKSP. C.	
TRONDHJEM—NAMSOS POSTEKSP	
TRONDHJEM—NAMSOS A	
TRONDHJEM—NAMSOS POSTEKSP. D	

Tabell 2. Oversikt over stemplene til Postekspeditionen Trondhjem—Namsos.

Fig. 87 viser de seks vanlige stemplene og Fig. 88 hjelpestempelet i rentegnet utgave. Samtlige av disse stempler er bare kjent i svart farge på frimerker, brev o.l. Dessuten er stempelet TRONDHEIM—NAMSOS * kjent i fiolett farge på verdikart.

De registrerte brukstider er følgende:

* -3 X 97—12 III 06
B 21 IV 95—11 XI 17
A1 21 IV 06—21 IV 14
C 4 XI 13—10 IX 29
HJ 27 VII 14—2? VIII 14
A2 XI 14—5 XI 29
D 14 XII 19—29 XII 29

Det eldste av stemplene er det med tekst TRONDHJEM—NAMSOS og åpen stjerne nede. Ifølge de tilgjengelige opplysninger [26] ble det sendt fra Kristiania den 15. september 1894, og må følgelig ha kommet i bruk samtidig som postekspedisjonen ble opprettet pr. 1. oktober 1894.

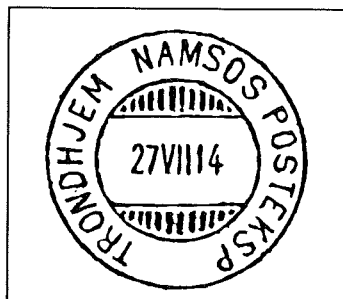

Fig. 88. Hjelpestempelet brukt av Postekspeditionen Trondhjem—Namsos en kort tid i 1914.

Det neste er TRONDHJEM—NAMSOS med litra B. Nøyaktig tidspunkt for utsendelsen er ikke kjent, men det kan ikke ha vært så langt ute i 1895. Teoretisk sett skulle det gå bra med ett stempel og to turer pr. uke i ruten, men det skulle ikke så store forsinkelsene til før kabalene ikke gikk opp. Derfor den raske dublering av stemplene. På verdikart fra 1901 er forøvrig TRONDHJEM—NAMSOS * alltid sideskrevet en bokstav a som indikerer litra A.

Det tredje stempelet, TRONDHJEM—NAMSOS med litra A (type 1), kom i bruk i 1906 som avløsning for det eldste med åpen stjerne. Det var følgelig fortsatt bare to stempler i bruk samtidig. I 1914 kom et nytt stempel med litra A, en type 2. Det er litt usikkert om det dreier seg om et nytt stempel eller om det er type 1 som er gravert om. Forskjellen mellom type 1 og type 2 ses lettest på antallet vertikale streker. På type 1 er det 14 streker, mens det på type 2 bare er seks.

Mellom de to typer av litra A ligger hjelpestempelet pent plassert. I likhet med mange andre hjelpestempler har det en diameter på ca. 30 mm, og tekst uten bindestreker eller punktum. Hittil har det ikke dukket opp noe fullstendig avtrykk av dette stempel. Det er derfor uklart om det har blankt felt eller

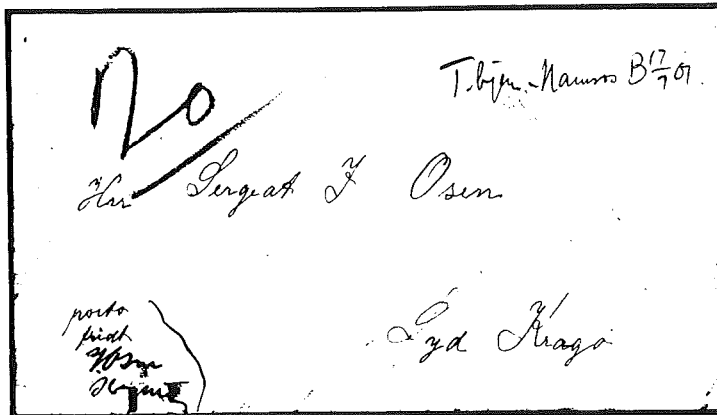

Fig. 89. Brev med blekkpåskrift T. hjem — Namsos B 17/7 01. Fra forfatterens samling.

åpen stjerne nede. På Fig. 88 er stempelet vist med blankt felt, men det kan hende det skal være åpen stjerne.

I 1913 kom stempelet med litra C, nå med tekst TRONDHJEM—NAMSOS POSTEKSP. Dette stempel ble levert av gravøren 16 VI 13, og tatt i bruk kort tid etterpå. Det var fra dette tidspunkt tre stempler i bruk samtidig. I 1914 kom et ganske likeartet stempel med samme tekst med litra D. Dette ble levert av gravøren 26 V 14, men er ikke registrert brukt før enn i 1919. Det har trolig vært laget som et slags reservestempel, men ikke tatt i bruk før enn til avløsning for TRONDHJEM—NAMSOS B en gang mellom 1917 og 1919. Litt merkelig kan det da virke at man fikk et 30 mm hjelpestempel imellom type 1 og type 2 av litra A. Noen forklaring på dette har det hittil ikke vært mulig å få.

Stemplene til Postekspeditionen Trondhjem—Namsos har naturligvis ambulert fra skip til skip med postekspeidørene. Det er derfor vanligvis vanskelig eller umulig å vite hvilke skip de ulike stempler har vært brukt på, med mindre det finnes andre holdepunkter. Ingen av disse

stempler er noe særlig vanlige, men det er bare hjelpestempelet som er svært sjeldent.

Som nevnt under omtalen av Indherreds Postekspedition, er denne postekspedisjons stempler også kjent brukt på skip i lokalruten Trondhjem—Namsos. De aktuelle stempler er INDHERREDS POSTEXPD. B og C, og det registrerte tidsrom årene 1904—1910. Teoretisk sett skulle også det motsatte ha kunnet skje, at stemplene til Postekspeditionen Trondhjem—Namsos har vært i bruk på turer på Indherred. Dette er hittil ikke registrert

å ha forekommet i praksis. Den som vil søke, må se etter brevmateriale fra årene 1894—1914. Det skal her tilføyes at dampskipet «Nauma» i 1904 begynte å gå innom Vanvik på turene mellom Trondhjem og Namsos, et sted som vanligvis var betjent av Indherredsdamperne.

Også Trondhjem—Namsos er kjent håndskrevet. På Fig. 89 er vist et brev til Syd-Krogø, påskrevet T. hjem—Namsos B 17/7 01.

Mellomspillet «Farmand», også på kysten

I 1905 kom dampskipet «Farmand» i fart mellom Trondhjem og Stenkjær [4]. Skipet gikk i en form for hurtigrute, og la til på Nordsia i Stenkjær. Denne farten varte frem til våren 1909. Da gikk selskapet i likvidasjon, og «Farmand» ble solgt sydovert. I et forsøk på å få endene til å møtes, hadde man imidlertid også satt skipet i rute på kysten opp til Namsos en tid.

«Farmand» har ikke vært offisielt postførende, men det er allikevel kjent en del filateliske objekter som påviselig har gått med skipet

Fig. 90. Postkort sendt med dampskipet «Farmand» i rute Trondhjem—Namsos. Fra forfatterens samling.

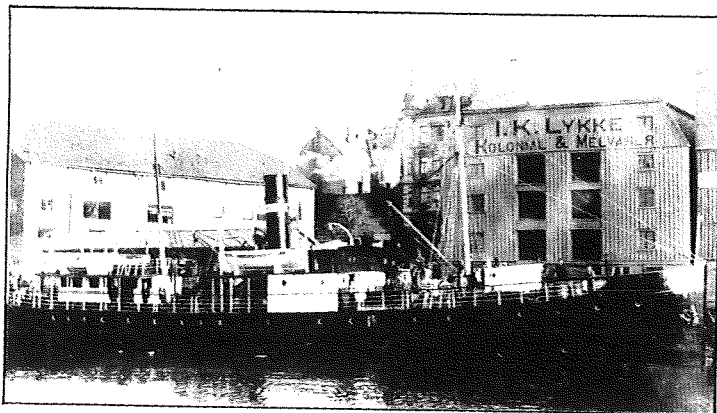

Fig. 91. Dampskipet «Aafjord». Etter Olaf T. Engvig.

[19]. Blant et større antall brevkort som velvilligst var stilt til disposisjon for studier [27] var det nemlig også noen som av avsenderen var påskrevet *Pr. Farmand*. På disse kort var det påtrykte frimerke makulert med blekk eller blyant. Dette indikerer at «*Farmand*» har tatt med post, om ikke annet så helt uoffisielt.

Samtlige av de aktuelle filatelistiske objekter har gått fra og til steder på kysten mellom Namsos og Trondhjem. Tiden er fra høsten 1907 og frem til våren 1908. Et av kortene er også påsatt et fiolett avtrykk av skipets eget stempel, det som ble

brukt til fraktbrev og lignende. Dessverre er stempelet ikke satt på frimerkeavtrykket, men ved siden av på kortet, Fig. 90. Det er allikevel en dokumentasjon på at kortet har gått med dampskipet «*Farmand*».

Skipene under Postekspedisjonen Trondhjem—Namsos

Det interessante spørsmål om hvilke skip som har deltatt i posttjenesten mellom Trondhjem og Namsos og har hatt stempler fra Postekspedisjonen Trondhjem—Namsos i bruk ombord, er det ikke lett å gi noe fullgodt svar på. Postekspedisjonen ble opprettet for Indherreds-

damperne i deres lokalrute på kysten, og skipene skiftet på å gå i rutene, alt etter hva som passet best. Fig. 86 viser en oversikt over skipene som har gått i ruten, og denne kan også tas som en indikasjon på hvilke skip som har hatt postekspediter og stempel ombord.

Sikkert er det at «*Indtrønderen*» har gått ganske fast i Namsosruten i alle de aktuelle år fra 1894 til 1914, og at «*Erik Jarl*» har assistert gjennom like mange år. «*Kong Oscar*», «*Stenkjær*» og «*Namsos*» (nr. 2) har også med sikkerhet vært inne i bildet periodevis. Det mest usikre er reserveskipet «*Otto Sverdrup*».

Av Namsos Dampskibsselskabs skip har «*Nauma*» vært med i bildet fra 1897 og utover, og «*Kysten*» (Nr. 1) fra 1909 og utover. Namsosselskapet overtok «*Indtrønderen*» da de kjøpte ut Indherredsselskapet i 1914, og hadde skipet i fart til 1928. I 1914 fikk Namsos Dampskibsselskab ytterligere et nytt skip, nemlig dampskipet «*Aafjord*», Fig. 91. Dette ble bygget ved Akers mek. verksted A/S, var på 131,1 fot og 335 bruttotonn, og gjorde 11,5 knop. «*Aafjord*» gikk som planlagt inn i ruten Trondhjem—Namsos, og var i fart her til 1940. Det ble da skadet ved krigshandlinger, og til tross for reparasjoner kom det aldri i fart igjen.

Da Trondhjem skiftet navn til Nidaros, hadde Namsos

	1895	1900	1905	1910	1915	1920	1925	1930
NAUMA								
KYSTEN								
INDTRØNDEREN								
AAFJORD								

Fig. 92. Oversikt over Namsos Dampskibsselskabs skip i ruten Trondhjem—Namsos 1897—1930.

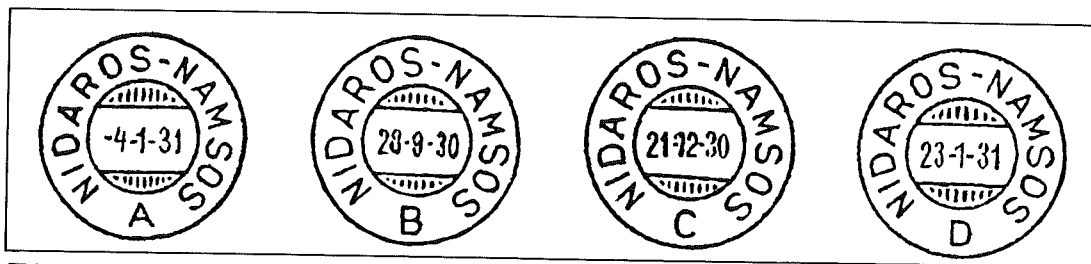

Fig. 93. De fire stemplene til Postekspedisjonen Nidaros—Namsos.

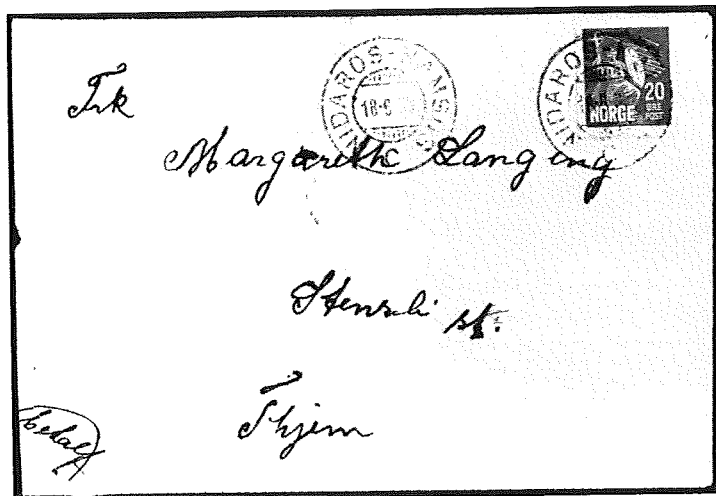

Fig. 94. Brev stemplet NIDAROS—NAMSOS C 18-6-30. Fra Tor Skauges samling.

Dampskibsselskab tre skip i Namsosruten, nemlig «Kysten» (Nr. 1), «Nauma» og «Aafjord». Fig. 92 viser en oversikt over Namsos Dampskibsselskabs skip i Postekspeditionen Trondhjem—Namsos' tjeneste fra 1897 til 1930.

Postekspedisjonen Nidaros—Namsos

Den 1. januar 1930 skiftet Trondhjem navn til Nidaros, og Postekspeditionen Trondhjem—Namsos fulgte med og ble Nidaros—Namsos. Det kom raskt i bruk fire Schweizerstempler med tekst NIDAROS—NAMSOS og litra fra A til D. Rentegnede stempelevtrykk er vist i Fig. 93. Stempelet med litra D ble levert fra gravøren 26.12.29. De andre tre har trolig vært levert omtrent samtidig. Stemplene er som det vil fremgå av Fig. 93 svært like. De er

bare registrert slått i svart farge.

De registrerte brukstider er følgende:

A	-8.6.30— 4. 1.31
B	28.9.30
C	13.1.30—21.12.30
D	9.2.30—19. 2.31

Nidaros skiftet navn igjen allerede den 6. mars 1931, nå til Trondheim. Stemplene med tekst NIDAROS—NAMSOS var i bruk omtrent til denne dato. Flere registreringer vil kunne klarlegge tidspunktet nærmere. Samtlige fire stempler er sjeldne, særlig på brev, Fig. 94.

I tiden fra 1. januar 1930 til 6. mars 1931 brukte Namsos Dampskibsselskab «Kysten» (Nr. 1) «Nauma» og «Aafjord» i Namsosruten.

Postekspedisjonen Trondheim—Namsos

Etter omdøpingen av Ni-

daros til Trondheim den 6. mars 1931 kom det i bruk fire nye Schweizerstempler med tekst TRONDHEIM—NAMSOS og litra fra A til D, Fig. 95. Det nøyaktige tidspunkt for utsendelsen av disse er ikke kjent. Samtlige er bare kjent slått i svart farge. De registrerte brukstider er følgende:

A	23.3.32— 9. 7.59
B	17.5.43—11.12.60
C	5.7.31—20. 8.59
D	3.8.32—13. 8.56

Stemplene er litt forskjellige, og dette indikerer at de kan være laget og tatt i bruk på litt forskjellige tidspunkter. Spesielt skal det bemerkes at litra B ikke er kjent brukt tidligere enn 17. mai 1943. Postmuseets avtrykk er datert 23.12.39, og dette indikerer utsendelse ved årskiftet 1939/40. Ingen av disse stempler er spesielt sjeldne.

Trafikken i Namsosruten gikk etter hvert ned i årene etter den andre verdenskrig. Posten gikk suksessivt over til landtransport, og behovet for postekspedisjon på Namsosbåtene ble sterkt redusert. Den 25. september 1961 ble Postekspedisjonen Trondheim—Namsos lagt ned. Dermed opphørte ikke posttransporten med skipene helt, men det ble ikke lenger noen postbehandling ombord.

Før postekspedisjonen ble nedlagt, hadde det vært ytterligere tre skip i fart i ruten. Dampskipet «Bjørnør», Fig. 96, kom til allerede i

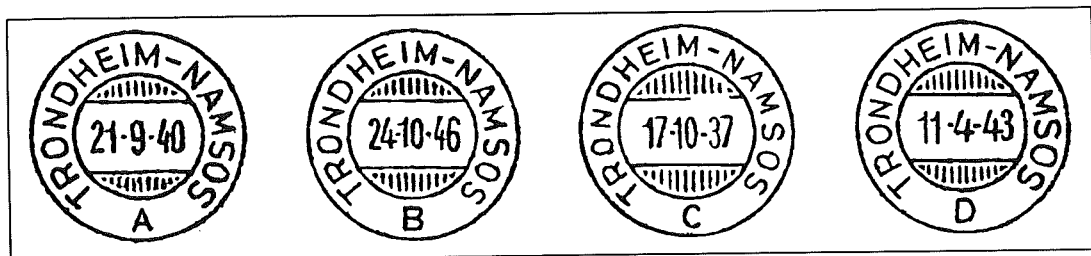

Fig. 95. De fire stemplene til Postekspedisjonen Trondheim—Namsos.

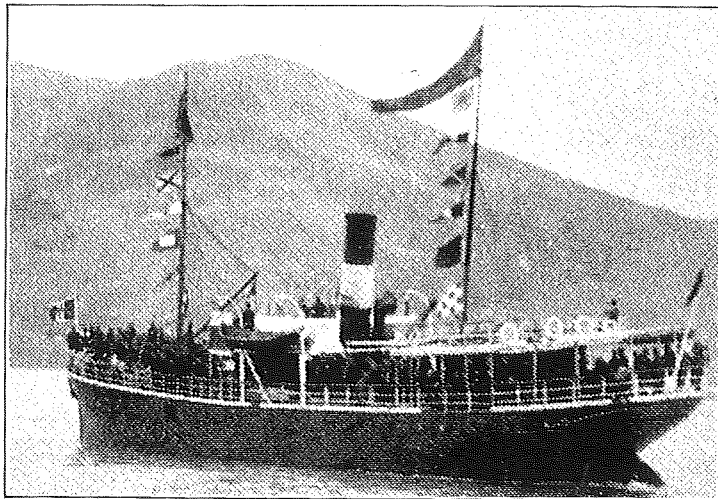

Fig. 96. Dampskipet «Bjørnør». Etter Olav T. Engvig.

1941. Siden både «Nauma» og «Aafjord» var tapt ved krigshandlinger, gikk Namsos Dampskibsselskab til anskaffelse av dampskipet «Sortland» ex «Hadsel» fra Vesteraalens Dampskibsselskab. «Sortland» var bygget ved Trondhjems mekaniske Verksted A/S i 1892, og var på 130,5 fot og 330 bruttotonn. Skipet ble døpt om til «Bjørnør», og gikk i ruten Trondheim—Namsos i krigsårene sammen med dampskipet «Kysten» (Nr. 1). Etter krigen ble det reparert, og holdt det gående til 1962, da det ble solgt til opphugging.

I 1951 gikk motorskipet «Skarven» i Namsosruten, men nærmere detaljer er ukjente.

En ny «Namsos» (Nr. 3) ble levert av Trondhjems mekaniske Verksted A/S i juli 1954. Det var på 146,4 fot og 465 bruttotonn, og var naturligvis motorskip, Fig. 97. Til tross for at «Namsos» (Nr. 3) etter forholdene var et meget moderne kombinasjonsskip for passasjerer og last, ble det ikke i ruten lenger enn til 1969. Det ble da solgt til utlandet.

Skipene som har betjent Postekspedisjonen Trond-

heim—Namsos skulle etter dette være:

D/S «Kysten» (Nr. 1)	1931—61
D/S «Nauma»	1931—39
	1948—54
D/S «Aafjord»	1931—40
D/S «Bjørnør»	1941—61
M/S «Skarven»	1951
M/S «Namsos» (Nr. 3)	1954—61

Etter nedleggelsen av postekspedisjonen i 1961 har Namsosbåtene bare tatt med ferdig pakket post som fraktgods.

Ved begynnelsen av året 1985 gikk det ikke lenger noe passasjerskip i lokalruten mellom Trondheim og Namsos. A/S Namsos Trafikkelskap var fortsatt i ru-

ten med motorskipet «Folla» (Nr. 2) og motorskipet «Kysten» (Nr. 2), men dette var først og fremst godstransportskip som bare hadde noen få lugarer for passasjerer.

(Fortsettes)

Referanser:

48. Stian Sannæs: Fortegnelse over norske poststempeler, Oslo 1951.
49. Circulaire fra Den Kongelige Norske Regjerings Departement for det Indre, Poststyrelsen, Nr. 13, 27. Mai 1891.
50. Circulaire fra Den Kongelige Norske Regjerings Departement for det Indre, Poststyrelsen, Nr. 23, 13. September 1894.
51. Opgave over Postgangen i Landets Postruter, Christiania 1898.
52. Tore Gjelsvik: Bruddstykker av trøndersk posthistorie. Del 8. Trondheim—Namsos 1891—1981. NFF-Varian-ten, Nr. 2, 1981.
53. Tore Gjelsvik: Trøndersk posthistorie. Del X3. Nytt om postekspedisjonen Trondheim—Namsos. NFF-Varian-ten, Nr. 3, 1982.

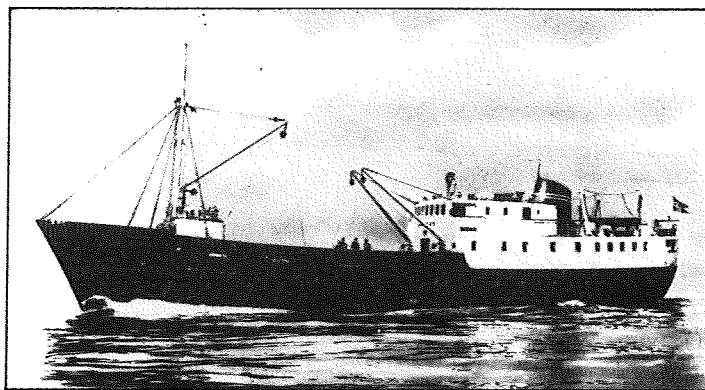

Fig. 97. Motorskipet «Namsos» (Nr. 3). Etter Olaf T. Engvig.

Gjelder det KJØP eller SALG handler De TRYGGEST hos HANDLERFORENINGENS medlemmer

Hans Rode AS,

Bogstadveien 3, 0355 OSLO 3.
Tlf.: 02/46 41 68.

**Larvik Mynt- og
Frimerkeforretning**

Jan Mo, Storgaten 48, 3250 Larvik. Tlf.: 034/86 830

Kjell Ryen,

Boks 50 Kaldbakken, 0901 OSLO 9.
Tlf.: 02/25 63 55.

Odd F. Moe

Post: Boks 207, 1301 Sandvika.
Tlf. 02/54 01 07

BC-Frimerker,

Boks 640 Kurland, 1701 SARPSBORG.
Tlf.: 031/42 129.

Alva AS, Frimerker og Mynter,

Prinsensgt. 5, 0152 Oslo 1,
Tlf. 02/41 15 35

Bernt C. Middelthon AS,

Kongsgaten 36, 4001 STAVANGER.
Post: Boks 64, 4001 Stavanger. Tlf.: 04/52 47 11.

**K. E. Frost, Stavanger Mynt og
Antikk,**

Bugelandsgt. 40, 4000 STAVANGER. Tlf.: 04/52 23 41

VEST-auksjon R.H. Schiøld,

Boks 1044, 4001 Stavanger. Tlf.: 04/58 55 13

Orient Frimerker og Mynter,

Langbryggen 11, 4800 Arendal,
Tlf.: 041/23 255 - 94 266

Frimærkshuset AB

S-793 01 Leksand, Sverige.
Tlf.: 0247- 113 60

Filateli,

Boks 6 Bestum, 0214 OSLO 2
Tlf.: 02/57 69 75.

Tore G. Solheim,

Nordahl Brunsgrt. 3, Post: Boks 2662 St. H., 0131 OSLO 1.
Tlf.: 02/20 30 83.

Anton Holmboe,

Stensgt. 7, 0358 OSLO 3.
Tlf. 02/69 40 40

Bryggen Mynt & Antikk,

A.E. & G. Lüssenhop, Holmedalsgården, 5000 BERGEN.
Tlf.: 05/31 47 36

Nira Frimerker,

St. Mariegt. 48, 1700 SARPSBORG
Tlf.: 031/56 329.

F.C. Moldenhauer AS,

Bergens Frimerkeforretning, Haakonsgt. 16, Bergen,
Post: Boks 65, 5032 Minde. Tlf.: 05/ 23 08 05.

**Sørlandets Frimerke- og
Myntsenter AS,**

Dronningens gt. 24b, Post: Boks 768, 4601 Kristiansand S.
Tlf.: 042/26 902.

K. E. Løvås,

Olav Nilssons gt. 6, 4000 STAVANGER.

Norfrim, Bjaaland & Sæther,

Post: Boks 5606 Briskeby, 0209 Oslo 2

NORSK FRIMERKEHANDLER FORENING

STIFTET 1935

(Postboks 65, 5032 MINDE. Tlf.: 05/23 08 05)

Tilsluttet: International Federation of Stamps Dealer's Association (IFSDA)

Gjelder det KJØP eller SALG handler De TRYGGEST hos

HANDLERFORENINGENS medlemmer

Bengt Lilja Frimærksauktioner AB,
Boks 4220, S-203 13 Malmö, Sverige.
Tlf.: 095 46 40/13 71 05

Engers Frimerker,

Post: Boks 15, 2824 Rødalen.
Tlf.: 061/81 555.

Tobakk og Frimerkecenteret,

Barthold Jønsson, Øvre Langgt. 49,
Post: Boks 471, 3101 Tønsberg. Tlf.: 033/16 663.

Den Norske Frimerkeforretningen AS,

Boks 33, 3408 Tranby, Tlf.: 03/85 02 37

Telemark Hobby & Kunst,

Prinsessegt. 14, Post: Boks 355, 3701 Skien,
Tlf.: 035/27 354.

Wennergren-Cappelen AS,

Nedre Vollgt. 9, Post: Boks 738 Sentrum, 0105 Oslo 1.
Tlf.: 02/42 86 10.

Ceta,

Toré Clason, Rådhusgt. 9, 3200 SANDEFJORD.
Tlf.: 034/62 630.

ST-Frimerker,

Kirkegt. 1, Post: Boks 389, 4301 SANDNES.
Tlf.: 04/62 33 32

Kjell Germeten AS

Elisenbergvn. 19, Oslo 2. Post: Boks 3088 Elisenberg,
0207 Oslo 2. Telf.: 02/44 19 14.

Skien Mynt & Frimerkehandel

Telemarksgt. 22, Post: Boks 322, 3701 Skien
Telefon 035/20 615

Magne Hogneland AS-Skanfil

Flotmyrgt. 173, Post: Boks 1529 Risøy, 5501 Haugesund.
Tlf.: 047/ 29 340

Hamar Mynt- og Frimerkeforretning Mynt Mart'n

Håkon M. Hansen, Boks 195, 2301 Hamar. Tlf.: 065/22 818

Chr. Winther-Sørensen AS

Boks 83, 1371 Asker.
Tlf.: 02/78 26 31

Norsk FDC-service %,

Boks 109, 4601 Kristiansand S.

Frimerkehuset AS

Vestre Skostredet 6, Post: Boks 258 5001 Bergen
Tlf. 05/31 44 20.

Stein Kristiansen

Ravnåsvn. 42 E, 1204 OSLO 12

Frimerkehjørnet,

Kjell W. Solheim, Ullevålsveien 16a, Post: Boks 2616
St.H., 0131 Oslo 1, Tlf.: 02/69 47 21

Dano Frimerkeauksjoner,

Frank Ariansen Sandesundvn. 14,
Post: Boks: 203, 1701 Sarpsborg. Tlf.: 031/51 041.

Aarhus Frimærkehandel I/S,

Bruunsgade 42, DK-8000 Aarhus C, Danmark,
Tlf.: Danmark 095456/12 52 88

NORSK FRIMERKEHANDLER FORENING

STIFTET 1935

(Postboks 65, 5032 MINDE. Tlf.: 05/23 08 05)

Tilsluttet: International Federation of Stamps Dealer's Association (IFSDA)

KILOVARER

1/2 KILO NORGE

SUPER DE LUXE.

KILOVARE I MEGET GOD KVALITET.

PRIS KUN 120,-

1/2 KILO NORGE

SUPER DE LUXE,

INKLUSIV CA. 20%

UTLAND.

ABSOLUTT ANBEFALINGSVERDIG!!

Klipp

Klipp

Bestilling:

- ☐ 1/2 kilo Norge
☐ 1/2 kilo Norge inkl. utland

Betaling:

- ☐ Forskudd — GIRO
☐ Mot postoppkrav

Navn:

Adresse:

BRUNSÆL FRIMERKEFORRETNING

BOKS 2041 GRÜNERLØKKA
0505 OSLO 5

Velkommen til Bergen!

Festspillene i Bergen er slutt for i år. Tusenvis av musikk- og kunstglade mennesker fra den ganske verden har besøkt vår by. De har vært på de «hellige» steder Troidhaugen der de nøy Edvard Griegs vakre musikk i den praktfulle nye konsertsalen, Troldsalen. De har besøkt Griegs og Ole Bulls graver og Bulls merkelige hus på Lysøen. Håkonshallen, Grieghallen, Domkirken, Den Nationale Scene har vært fylt til siste plass av kunstnere og såvel kongelige som gemene tilskuerere og tilhørere.

Festspillene 1985 er historie. «BERGEN ÅTTIFEM» er fremtid, men en ganske nær fremtid. I dagene 19. til 23. juni vil en annen kategori kunstnere besøke Bergen — nemlig «klein»-kunstnere — utøverne av den edle kongelige hobby — frimerkesamling.

De vil også møte Ole Bull og Myllarguten. Mer intimt på mange måter enn festspillgjestene. Såvel Håkonshallen som Troidhaugen og andre severdigheter i denne vår gamle by er åpne for besøk, men stedet er selvsagt først og fremst Bergenshallen — eller «badekaret» som ishockeyfans'en kaller den. Oppslutningen om arrangementet har vært langt større enn vi hadde håpet på. Utstillere, postverk og handlere har meldt seg i et stort antall. Men heldigvis — hallen er stor, og det skal bli god plass til alle.

En stor begivenhet vil også finne sted på «BERGEN ÅTTIFEM». Til minne om sin far har F.C. Moldenhauer jr. gitt en evigvarende ærespris «Intendant F.C. Moldenhauers Minnepris», i form av en stor sølvpokal, som skal deles ut til beste norske eksponat uansett klasse på nasjonale utstillinger — kun én gang pr. år i tiden fremover. Norsk filateli har med dette fått sitt motstykke til den meget populære svenske «Silverryttaren».

Ellers håper vi at det er mye som vil friste til besøk i Bergen, og vi i utstillingskomiteen vil gjøre vårt beste for at det skal bli hyggelige og gode dager. I 1975 var det for lite skulldyr — i 1979 for mye sol — vi har denne gangen gardert oss mot begge deler, men hva vil man så huske fra «BERGEN ÅTTIFEM»?

La oss håpe det blir mange hyggelige minner — la oss krysse fingrene for at såvel værguder som andre guder vil legge godviljen til. Gjensyn med gamle venner — frimerker og frimerkeprat — knytting av nye vennskapsbånd — la det være en hilsen til dere alle.

Velkommen til Bergen. Velkommen til «BERGEN ÅTTIFEM». Velkommen til Landsmøtet i Norsk Filatelistforbund.

Eivind Evensen Utstillingskomiteen

Stempel-forfalskninger

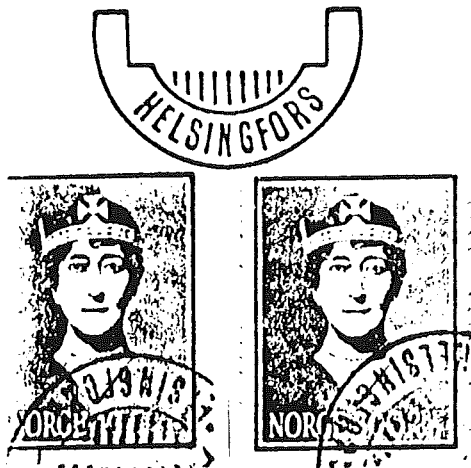
Fra den kjente finske ekspert Juhani Olamo, har vi mottatt opplysninger om forskjellige falskstemplinger av norske og andre nordiske merker.

Det falske stempel er sannsynligvis et gummistempel, som er laget etter det gamle trespråkte Helsingfors Schweitzestempel fra den russiske tiden.

Stempelet er sannsynligvis laget i 1950-årene, og det er så forskjellig fra våre stempler at det ikke skulle være farlig. Men det blir stadig utbudt merker med disse stempler, særlig for svenske kunder, så man bør være på vakt.

Vi er vår finske venn takk skyldig for disse opplysninger.

P.H.J.

nft

litteratur

Posten på Ringerike

Av Tor Østlund

Utgitt av Norsk Filatelistforbund og Wennergren-Cappelen A/S

Det begynner å skje noe på hjemsteds-filatiens område her i Norge. Et meget godt eksempel på det er Østlunds bok. Her tar han for seg på en oversiktlig og lettfattelig måte hvordan og hvor posten kom til Ringerike fra en spe begynnelse på slutten av 1700-tallet og fremover. Han viser hvilke veier posten gikk, på hvilke steder postkontoret var og hvem som bestyrte postkontoret til enhver tid, samt hvilke stempler som ble brukt i den første tiden.

I siste del av boka er en detaljert oversikt over de poståpnerier og brevhus som er eller var i området, når de ble opprettet, navneendringer og når de eventuelt ble nedlagt.

Boka er på 81 sider, og meget rikt illustrert. Ei bok som er vel verd å lese selv om en ikke har spesiell tilknytning til Hønefoss og Ringerike.

Helge Kringtrø

Leiv A. Brecke:

Norske portosatser 1885 — 1865

Utgitt av Norsk Posthistorisk Selskap.

Trykt som manuskript, Oslo 1984.

Som tittelen sier, så omfatter denne publikasjonen de ti første årene av frimerketiden her til lands. Mange har sikkert savnet en samlet oversikt over portosatsene nettopp fra denne første tiden. Det er blitt en meget fyldig og — såvidt vi kan bedømme — også meget grundig og utførlig redegjørelse for portosatsene og reglene for brevbehandling.

Vi kan ikke dy oss likevel for å starte med en kritisk innvending. Det første vi savnet i dette vel 150 sider tykke heftet, var en innholdsfortegnelse eller et register.

Inndelingen i kapitler og avsnitt er imidlertid grei og logisk. Første kapittel omhandler Innenlandsposten og har følgende avsnitt: Alm. brev, Anbefalede eller rek. brev, Bankobrev, Korsbånd, Aviser og periodiske tidsskrifter, Pakkepost, Distriktpost, Bærepenger, Portotfrie brev og Karteringsreglene. Neste hovedkapittel er Post til utlandet og omhandler følgende avsnitt: 1. Sverige, 2. Danmark med hertugdømmene Slesvig, Holsten og Lauenburg samt til Hamburg og Lübeck over Danmark, 3. Island og Færøene, 4.

Grønland, 5. Land og steder som hører til den tyske østerrikske postforening, 6. Nederland og Belgien, 7. Finland og Russland samt Polen, 8. Storbritannien og Irland, 9. og 10. Frankrike m.v., 11. Sveits, de italienske stater m.v., 12. Grekenland og Tyrkiet, 13. Oversjøiske områder.

Da vi fikk heftet, syntes vi det så litt kjedelig ut, men antok at det måtte være et nyttig oppslagsverk. Det er det selvsagt også. Men det er jo i tillegg også en god del direkte spennende lesning. Vi har i hvert fall lest mye mer enn vi hadde tenkt å gjøre da vi fikk heftet.

En nyttig trykksak som anbefales på det varmeste til alle som trenger informasjon om emnet og til alle med litt sans for historie og kommunikasjoner. Interesserte kan skaffe seg denne ved å innbetale kr. 100,- over postgirokonto 3 97 29 32 til Norsk Posthistorisk Selskap v/kassereren, Arne Thune-Larsen, Jensmessveien 8 B, 0376 Oslo 3.

*Trygve Karlsen.*E. Antonini og Dr. J. Grasset:
Histoire Postale des Lacs et des Rivières du Monde

Å skrive en bok om posten på alle innsjøer og elver i hele verden, kan synes å være et meget ambisiøst foretagende. Forfatterne sier da også i sin innledning at denne boken bare er et første forsøk på å lage en oversikt på dette området. De har dessuten utelatt to kjente store områder, Donauselskapets skipsfart samt elver og sjøer i USA.

Forfatternes utgangspunkt har vært det filatelistiske biblioteket i München. Videre har de knyttet til seg korrespondenter i forskjellige land. Blant de oppgitte navn finner man bare to skandinaver. Bakgrunnen for forfatternes arbeid har følgelig vært svært ujevn, og dette gjenspeiler seg også i resultatet. Noen områder er godt bearbeidet, mens andre er svært tynne.

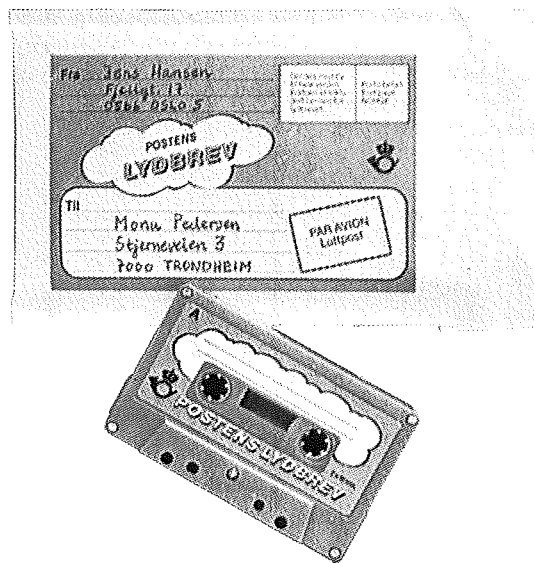
Til de godt behandlede land hører Sverige, men her har også forfatterne hatt blant annet Donald Mac Fies utmerkede bok «Ångbåtspost» til disposisjon. Annerledes er det med Norge. Det tilgjengelige materiale har åpenbart først og fremst vært Max Nørregaards gamle arbeider fra 1948. Ingen av de to skandinaviske korrespondenter har tydeligvis kunnet orientere om nyere arbeider som for eksempel Arne Tøruds Mjøspost. Forfatterne har heller ikke greid å finne ut at reisende postekspedisjoner som for eksempel Bandaks Postexpedition og Nordsjø Postex-

pedition hører til deres område. For den som har interesser utover Norge, kan imidlertid boken være interessant.

Auksjonsfirmaet David Feldmann S.A. har stått for utgivelsen. Både trykk og utførelse forøvrig er meget delikat. Språket er fransk, og dette gjør at boken nok vil være vanskelig tilgjengelig for de fleste nordmenn. Prisen på SFR 60.- bør ikke avskrekke den interesserte.

Tore Gjelsvik

Postens lydbrev — brevet som snakker

Uleselig håndskrift, manglende frimerker eller andre unnskyldninger er ikke lenger noe hinder for å holde kontakten med venner og familie. Du kan snakke inn brevet ditt — eller synge det. Mulighetene er mange og lydbrev er tingen.

Postens lydbrev er en vårnghet fra Postverket. Det vil være å få kjøpt ved alle landets postkontorer fra torsdag 2. mai.

Lydbrevet består av en innspilt kassett med ti minutters spilletid på hver side, spesialkonvolutt med porto betalt og ekstra adresseetikett. Portoen dekker fremsending med fly over hele verden, og samlet pris er 15 kroner.

Postverket har tidligere gjennomført en begrenset prøveordning, og regner med at det er et stort behov for en slik måte å korrespondere på. I første omgang er det derfor bestilt 500 000 lydbrev som er fordelt på landets 2.700 postkontorer.

nft

vi sakser:

Grønlandisering

Som et ledd i selvstendighetsbestrebelsene på Grønland, fortrenger nå det grønlandske språket stadig det danske. Frimerkene på Grønland bærer fortsatt den tospråklige betegnelsen Grønland/Kalaallit Nunaat, men poststemplene blir skrittvis byttet ut med nye stempler som bare har grønlandske navn. Dermed forsvinner kjente navn som Godthåb, Holstenborg, Godhavn og Thule fra poststemplene. Sammen med innføring av postnummer, vil poststemplene komme til å bli: 3900 Nuuk = Godthåb, 3910 Kangerlussuaq = Søndre Strømfjord, 3911 Sisimiut = Holstenborg, 3912 Maniitsoq = Sukkertoppen, 3920 Qaqortoq = Julianehåb, 3940 Paamiut = Fredrikshåb, 3950 Aasiaat = Egedesminde, 3951 Qasigianniguit = Christianshåb, 3952 Ilulissat = Jakobshåb, 3971 Qaanaaq = Thule, 3953 Qedertarsuaq = Godhavn, for å nevne noen.

(Sammler Dienst)

Norske posthorn i USA

The Scandinavian Philatelic Foundation i USA har utgitt det fjerde heftet i en serie som tar for seg de første frimerke-utgavene i Norge. Denne siste utgaven er viet skilling posthornmerkene og har 50 sider. Den er vesentlig basert på de tidligere arbeidene av Justus Anderssen og Henrick Dethloff, men inneholder også en god del nytt stoff av Carl H. Werenskiold, Harry Snarvold, Ernest H. Wise, Reidar Norby og Fredrik G. Olausen. Heftet kan kjøpes direkte fra SPS, og koster \$4 for medlemmer og \$5 for ikke-medlemmer. Adressen er Scandinavian Philatelic Foundation, Box 6716, Thousand Oaks, CA 91359, USA.

(STAMPS Weekly)

50 år siden Thor Solbergs «Vikingeferd»

Den første direkte luftpost fra USA til Norge

Del 1: Flyvninger og forberedelse

Av Henning J. Mathiassen (Arbeidsgruppe for norsk aerofilateli)

Charles Lindberghs atlanterhavsflyvning i 1927 satte virkelig fart i planene med å knytte Amerika og Europa tettere sammen luftveien. Tyske luftskip begynte allerede med regulære Amerika-flyvninger på slutten av 20-tallet, og man begynte også på den tiden å eksperimentere med skip/fly-kombinasjoner (katapult flyvninger). På grunn av de store avstander og flyenes kapasitet til å ta med seg brennstoff, måtte regulære flyruter basere seg på mellomlandinger. Dette gjorde sitt til at den første regulære post- og passasjerrute med fly fra Europa til Amerika (og omvendt), først kom i gang i 1939. Den gikk via Portugal og Azorene. Samme året ble en nordligere rute over Southhampton/Newfoundland opprettet. Etter krigen ble det opprettet alternative, nordlige ruter over Grønland, Island og Nordpolen.

Grunnlaget for den regulære rutetrafikk ble lagt av en del flypionérer på 20- og 30-tallet. Lindbergh er nevnt,

og han hvilte ikke på sine laurbær etter 1927-flyvningen. Amundsen, Bernt Balchen og Hjalmar Riiser-Larsen foretok flyvninger i arktiske strøk. I 1935 ble det så foretatt en flyvning fra USA til Norge som vel kan sies å markere slutten på en pionértid i luftfartens historie. Denne flyvningen hadde pionértidens særtrekk, men

Solberg taler under dåpsremonien for «Leiv Eiriksson». En mengde pressefolk/kringkastingsfolk hadde funnet veien til Floyd Bennett flyplass for å overvære begivenheten.

den hadde i tillegg rent kommersielle mål.

Flyvningen ble utført av en norsk-amerikaner ved navn Thor Solberg. Han var en eventyrlysten fyr, men hadde hele tiden den fremtidige luftfart og dens muligheter i bakhodet. Hans historiske luftferd i 1935 la grunnen til en bevisst og viktig kartlegging av landingsplasser og rutevalg i arktiske strøk.

Det ble en strabasjøs tur, og den ble fulgt av massemedia i USA og Norge. For filatelistene ble grunnlaget lagt for et omfattende kapittel. Flere tusen sendinger fulgte med, og det eksisterer mange kombinasjoner m.h.t. frankering, stempler etc. Ja, så mange minner eksisterer at vi kan snakke om «Solberg-filateli».

Forberedelser, skuffelser og motgang

Thor Solberg tok sitt flysertifikat i 1919, i Tyskland. For en ung flyver med ambisjoner var ikke Norge noen attraktiv arbeidsplass på den tiden, og han valgte å reise «over dammen». USA var et paradisi for flyvere sett i forhold til Skandinavia, og det var her Solberg begynte å drømme om å komme seg fram i offentlig-

hetens søkelys. En kombinasjon av patriotisme, eventyrlyst og ekte kommersiell interesse holdt ham trollebundet i bortimot ti år. Han ville utføre en flyvning som ingen hadde gjort før ham, og han ville hedre sin norske avstamning. Målet var Norge, og ruta ble til slutt vikingenes: Amerika—Grønland—Island—Færøyene—Norge.

Først i 1928 hadde han råd til å kjøpe sitt første fly. Dette var et såkalt «biplan», altså med to vinger. Men selv om intensjonene var gode, hadde han store vansker med å få flyet i lufta, og når han først fikk det til værs, så bar det nedover igjen med full musikk. Solberg gjorde seg godt kjent med kunsten å nødlande inn-til han kunne kjøpe seg et bedre fly i 1929. Dette var også et «biplan», en Bellanca airbus, og ble betraktet som et utmerket fly på den tiden.

Nå begynte en periode med realistiske forberedelser før den planlagte flyvningen. I motsetning til de aller fleste flyvere på den tiden, benyttet Solberg alle muligheter til å fly i dårlig vær. Dette ville gi ham den nødvendige erfaring til å fly i arktiske strøk, hvor været kunne slå raskt om — og sikten i så fall ville bli minimal. Som «blindflyver» hadde vel Solberg knapt sin overmann på 30-tallet, og dette viste seg senere å være en fornuftig satsing.

Da det etterhvert ble kjent at han ønsket å foreta en flyvning i arktiske strøk, fikk han gode råd og vink av andre polflyvere. Blant disse var Bernt Balchen, som Solberg hadde et godt forhold til. Roald Amundsen bidro også med sine erfaringer — før han forsvant under en redningsaksjon i Arktis i 1928.

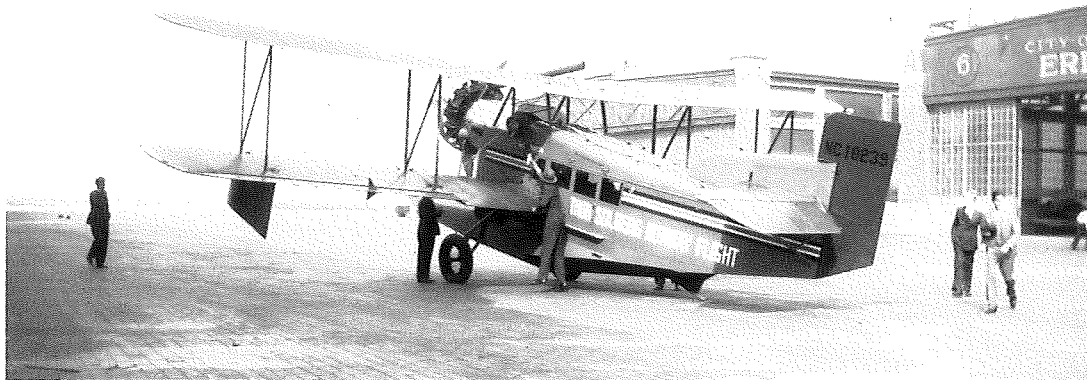

Fru Solberg svinger champagneflasken og døper flyet til «Leiv Eiriksson». Begivenheten fant sted i 1934.

I 1932 var Solberg og hans følgesvenn Carl O. Petersen klare til «take off» med «Enna Jettick», som flyet var døpt. Carl O. Petersen var en mann med stor erfaring fra polstrøk, og han hadde vært med den amerikanske admiral Byrd på ekspedisjoner. Det er ikke skrevet så mye om denne flyvningen, kanskje fordi den

endte svært nær utgangspunktet. Her er likevel et utdrag fra en amerikansk avis:

«Klokken var 5.42 lokal tid den 23/8 -32 da Thor Solberg og Carl O. Petersen forlot Floyd Bennett flyplassen for å nå Harbour Grace, Newfoundland. Dette var den første etappen av Solbergs transatlantiske flyvning. En time fra Harbour Grace kom de

«Leiv Eiriksson».

plutselig inn i et uvær med torden og tykk tåke, og de var nødt til å klatre til ca. 5000 fot. Plutselig stoppet motoren. Så bar det nedover, og Solberg fikk øye på svake lys gjennom tåken. Idet han sirklet nedover mot den uunngåelige nødlandingen, fikk han plutselig se at de var på vei mot en fjelltopp. Flyet ble brått kastet til side og ned i vannet. Nesepartiet gikk straks under vann, men mannskapet kom seg uskadet ut. Petersen sa senere at et crash med fjellet ville ha pulverisert hele ekspedisjonen.»

De ble plukket opp av noen fiskere noe senere. Havariet skjedde ved Placentia Bay, ca. 100 km fra Harbour Grace. Solberg og Petersen var likevel svært så heldige. De hadde nemlig følge på veien av et annet fly av Belanca-typen. Mannskapet på dette flyet nådde Harbour Grace. Den 25/8 startet de på turen videre — mot Oslo. Brennstoff for 37 timer skulle rekke, mente flyverne John Bockham og Clyde Lee. De ble aldri sett igjen.

Vel tilbake i USA fikk Solberg god tid til å fundere over tingenes tilstand. Om han ikke var på konkursens rand, så var han nå helt uten midler, og verst av alt: uten fly.

Men han hadde fortsatt troen og håpet, og han ville ikke gi opp.

I et par år arbeidet Solberg hardt for å skaffe de nødvendige midler til veie. Men USA er et hardt samfunn for tapere, og dette satte sitt preg på pengesankingene. Mang en rik norskamerikaner satte tommelen ned for hans kommende ekspedisjon. Likevel fantes det krefter i USA som hadde tro på ham, deriblant New York Times og Den Norske Amerikalinje. I tillegg var det stor interesse for flyvninger blant filatelistene, og det ble satt i gang tiltak for å «melke» disse. Resultatet var bedrøvelig m.h.t. filatelistene.

Endelig fikk Solberg lønn for strevet. En latinamerikansk marine fikk et fly for mye, og etter en kort handel satt Solberg med et riktig monster av et fly. Dette var en Loening Amphibian. Det skremte ikke Solberg, ettersom han var interessert i andre kvaliteter enn utseendet. Flyet var robust og vel egnet til flyvninger i værharde strøk.

Den 20/5-34 ble flyet høytidelig døpt til «Leiv Eiriksson» under en tilstelning på Floyd Bennett flyplassen i New York. Solbergs kone svingte champagneflasken

og massemedia sørget for å gjøre den kommende ekspedisjon kjent for det amerikanske folk.

Flyvningen skulle opprinnelig finne sted i 1934, og det ble satt opp brenseldepoter i Montreal, Antecosti Island (Canada), Cartwright (Labrador), Julianehåp og Angmagssalik (Grønland), Thorshavn (Færøyene) og på Shetlandsøyene. Men så fikk Solberg motortrøbbel, og etter at det var montert ny motor var det for sent på året til å kunne gjennomføre flyvningen. En utsettelse var uunngåelig, og filatelistene raste.

Som radiotelegrafist og følgesvenn hadde Solberg valgt Paul Oscanyan, en tidligere ansatt ved Eastern Airlines. Det var New York Times som foreslo ham, og Solberg hadde ingen innsigelser mot dette. Tross alt var Times en av hans mest solide sponsorer. Oscanyans oppgave ville være å holde ekspedisjonen orientert om værforhold etc., samt å holde omverdenen orientert om ekspedisjonen. Og om noen lurte på hvem «omverdenen» var, så var det selvsagt New York Times.

På grunn av tidligere erfaringer med annonserte, mislykkede forsøk, ville ikke Sol-

berg fortelle om den endelige avgang på forhånd. Bare sponsorer og bekjentskapskrets ble informert om tingenes tilstand.

Turen 18/7—16/8 -35

Uten noen særskilt annonsering startet Solberg og Oscanyan på sin ekspedisjon den 18. juli 1935. En liten flokk tilskuere, som var innviet i Solbergs planer, jublet da flyet lettet, og flyets mannskap så forventningsfullt mot horisonten. Plutselig, etter en times tid i lufta, begynte lasten å forskyve seg. Det var ikke noen annen utvei enn å vende om til utgangsstedet. Thor Solberg var ikke glad. Dette var ikke den første gangen noe gikk på tverke for ham. Spørsmålet var nå om denne turen ville lykkes.

Turens forløp, fra dag til dag:

18/7: Etter annen gangs avgang fra Floyd Bennett flyplassen, ankom Leiv Eiriksson til Montreal kl. 16.30 lokal tid.

19/7: Ankomst til Seven Islands (Canada) om kvelden. Det var opprinnelig ikke planlagt landing her, men på bakgrunn av gode råd fra kanadiske flyvere, oppga Solberg den planlagte landing på Antecosti Island (Canada).

20/7: Harbour St. Pierre (Canada).

21/7: Cartwright (Labrador).

22/7: Planlagt overfart til Julianehåp (Grønland) avlyst på grunn av tett tåke.

28/7: Julianehåp. Etter en halsbrekkende flytur i tett tåke og uten radiokontakt med omverdenen, dukket Grønlands kyst opp. Solbergs blindflyvninger i USA hadde virkelig båret frukter. Selv Solberg måtte si seg fornøyd med å bomme på Julianehåp

med noen få kilometer, etter timer med instrumentflyvning.

30/7: Angmagssalik. Solberg landet i en fjord omkring ti km fra bensindepotet. Ca. 100 brev fulgte med flyet fra Julianehåp, og dette markerte den første postflyvning mellom to av Grønlands viktigste handelssteder. Om turen gikk greit, så var tiden etter landingen desto mer dramatisk. Isfjell og brattsjøer holdt på å knuse flyet, og Solberg selv måtte ut i vannet for å berge ekspedisjonen.

2/8: Bildudal, Island: Noen kilder hevder at Solberg tilbrakte 14 dager i Angmagssalik. Dette er ikke riktig. Loggboken til Solberg forteller at han forlot Grønland for godt den 2. august.

3/8: Reykjavik. Islendingene hadde tidligere på 30-tallet tatt i mot flyekspedisjoner med brask og bram i hovedstaden. Blant dem som fikk nyte islendingenes gjestfrihet og hyllest, var Charles Lindbergh og hans kone. Denne gangen var det en ekspedisjon som islendingene hadde en spesiell sym-

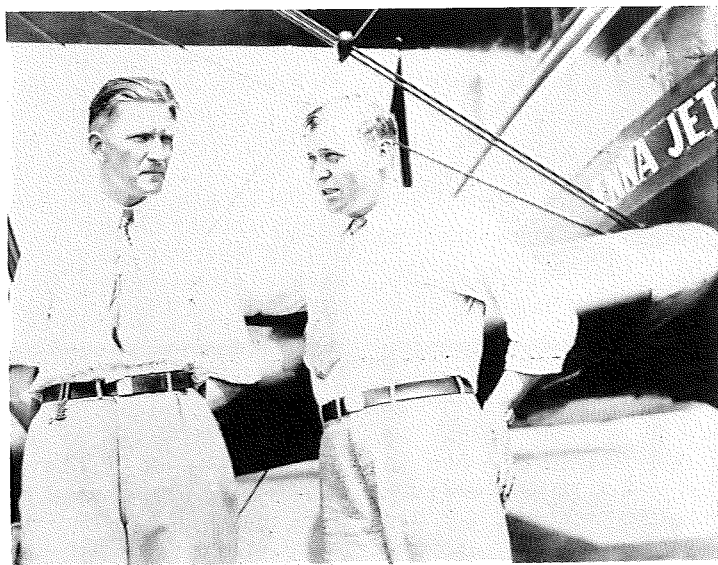
pati for, en ekspedisjon som satte søkelyset på deres egen historiske arv. Men dette skapte likevel uventede bekymringer for «heltene» i «Leiv Eiriksson». Hotellopphold, mottakelser og liknende kostet penger, og dette hadde verken Solberg eller Oscanyan tatt med seg mye av. Et nødsignal over telegrafene til slekt og venner reddet den økonomiske situasjonen.

10/8: Første forsøk på å nå Hornafjord (Island). Det fantes ingen egnet landingsplass på sjøen, og returen var ikke til å unngå.

11/8: Hornafjord.

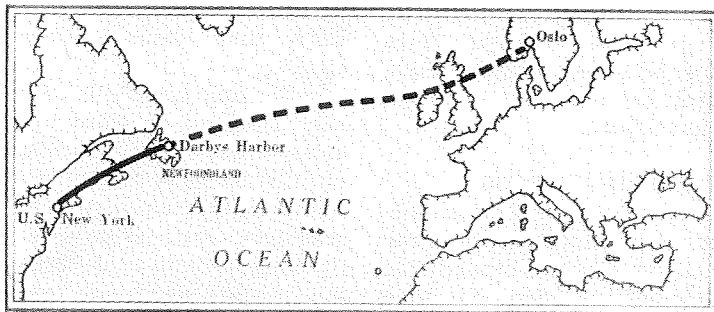
16/8: Thorshavn, Færøyene. Nest siste etappe ble vel gjennomført, og flybesetningen gjorde seg klar til den sedvanlige mottakelse. Plutselig fikk Oscanyan en oppmuntrende melding over eteren fra «Rundemannen» (værvarslingsstasjon): Pent vær helt fram til Bergen.

Så den avtalte mottakelse ble avlyst på grunn av pent vær, og flyet kom i lufta på rekordtid.

Thor Solberg og Carl O. Petersen foran «Enna Jettick» før den skjebnesvangre flyvningen i 1932.

Kl. 20.43 lokal norsk tid landet «Leiv Eiriksson» i fjorden utenfor Bergen. Han var ventet, og en armada av småbåter fulgte flyet innover mot Bryggen. En livsdrøm var endelig gått i oppfyllelse.

Ruten som Solberg ville forsøke seg på i 1932.

Utskrift av førerdagbok

Etappetider for flyvningen.

18/7: New York til Montreal	3.00 timer
19/7: Montreal til Seven Islands	4.40 timer
20/7: Seven Islands til Harbour St. Pierre	1.30 timer
21/7: Harbour St. Pierre til Cartwright	4.50 timer
28/7: Cartwright til Julianehåp	8.55 timer
30/7: Julianehåp til Angmagssalik	9.20 timer
2/8: Angmagssalik til Bildudal	8.00 timer
3/8: Bildudal til Reykjavik	1.30 timer
10/8: Reykjavik til Hornafjord (retur)	3.30 timer
11/8: Reykjavik til Hornafjord	2.15 timer
13/8 Mislykket forsøk til Færøene	1.30 timer
16/8: Hornafjord til Færøene	3.30 timer
16/8: Færøene til Bergen	4.30 timer
Totalt	57.00 timer

Lasten

Flyets tomvekt var to tonn, og det fulgte med to tonn last, derav 20 kg post. I til-

legg til denne posten, kan vi for kuriositetens skyld nevne følgende:

Solberg (92 kg)

Oscanyan (105 kg)

Personlig utstyr (25 kg)

Olje og bensin (1210 kg i startvekt før hver etappe). Brannslukningsapparater, primus, drivanker, lanterne, maling, malekoster, reparasjonsutstyr, seil, mast, årer, livbelter, gummibåt, signalpistol/patroner, batterier, proviant, fotografisk utstyr, en bibel til pastor Fredrik Wisløff, et norsk silkeflagg til kong Haakon 7, et norsk silkeflagg til Norsk Aero-klubb, en eskimodrakt til fru Charles Lindbergh (tatt med fra Angmagssalik).

(Fortsettes)

Jubileumsmerker for artilleriet og Kongsten fort

I 1685 ble Det Norske Artillericorps opprettet, og i 1785 kom Artilleriets Skriveskole til som den første underoffisersskole i Norge. 1985 er derfor blitt det store jubileumsåret for artillerivåpnene i Hæren, Sjøforsvaret og Luftforsvaret.

Postverket utgir to nye frimerker for å markere de to

jubiléene. Utgivelsesdagen er 22. mai, trykkmetoden flerfarget offset og kunstner er Fredrik Matheson. Verdien 3 kroner viser en 24-punds bronsekanon som ble gitt som gave til Christian IV ved kroningen i 1596. Fra Båhus festning ble den overført til Akershus, hvor den var med i forsvaret mot Carl XII i 1716. På 4 kroners ver-

dien er gjengitt en kanon på sledelavett fra 1758.

Samme dag kommer et frimerke i verdien kr. 2,50 i anledning av at Kongsten Fort er 300 år. Fortet ble ferdig i 1685 som et av Fredrikstad festnings fremskutte forsvarsverk. I dag er fortet fredet som kulturminne. Også dette merket er tegnet av Fredrik Matheson.

Om NORWEX 80 og TRONDHEIM 97

Av Tore Gjelsvik

I Frimerke Forum nr. 1/85 har forbunds-president Paul H. Jensen en del tanker om en mulig ny internasjonal frimerkeutstilling i Norge, for eksempel i Trondheim i 1997. Dette er ingen ny idé. Allerede etter NIDARØ - 78 var det en del i Trondheim som begynte å fable om en begrenset internasjonal utstilling i 1997, til Trondheim bys 1000-årsjubileum. Det har riktignok ikke vært snakket noe særlig høylydt om dette, men tanken har vært der.

Arbeidet med NORWEX 80 startet i 1974. Den første søknaden til FIP ble levert inn under STOCKHOLMIA 74 og satt opp på FIPs utstillingskalender på kongressen like etterpå. Dette ble fulgt opp samme høst med kontakter med Postverket og bestilling av lokaler på Messehallen på Sjølyst. Forberedelsene til NORWEX 80 tok følgelig nærmere seks år. Frem til 1977 ble arbeidene hos Forbundet tatt hånd om av en tremannsgruppe bestående av undertegnede som forbundspresident, Leiv A. Brecke som visepresident og Efrén Rebolledo som forbundssekretær. Det var i denne tiden vi fikk avklart de vanskelige spørsmål, slik som finansieringen.

Det viste seg fort at vi ikke var noe for tidlig ute. To år senere, våren 1976, forsøkte vi å endre tidspunktet for NORWEX 80, men dette var ikke mulig. Messehallen hadde ikke ledig lokale på noe mere passende tidspunkt. Vi hadde også bruk for tiden til å få klarert de tre frimerkeutgavene som skulle finansiere utstillingen. Disse måtte nemlig klare- res både internt innen Postverket, i Samferd-

selsdepartementet, Finansdepartementet og Stortinget. Hadde vi ikke startet med forberedelsene til NORWEX 80 allerede i 1974, ville det ikke blitt noen NORWEX 80. Tiden vil helt enkelt blitt for knapp.

Trondheim bys 1000-årsjubileum i 1997 og Postverkets 350-årsjubileum samme år bør såvissst feires med en internasjonal frimerkeutstilling, og denne bør bli i Trondheim. Noen ny generell utstilling på minst 3000 rammer kommer imidlertid neppe på tale. Til noe sådant finnes det nemlig ikke egnet lokale. Med de muligheter og ressurser som står til disposisjon, synes den naturlige løsning å være en *spesialisert internasjonal utstilling* i Nidarøhallen. Reglementet sier for tiden minimum 1000 m² rammer, og Nidarøhallen klarer ca. 1500 rammer i A- og C-hallen til- sammen. En planlagt ombygging vil øke mu- lighetene til rundt 2000 rammer.

Hva slags utstilling det skal bli, synes også klart. Med de to jubileer som skal feires, bør det være klasser for *posthistorie* samt *motiv historie*. Til sistnevnte kategori behøver man da ikke bare regne tradisjonelle historiske motivsamlinger, men kan også ta med for eksempel jernbanens historie. Samlet skulle disse to klasser gi riktig grunnlag for en spesialisert internasjonal frimerkeutstilling på 1500—2000 rammer. Om det virkelig skal bli noe sådant arrangement i Trondheim i 1997, er en oppgave for Norsk Filatelistfor- bund, Postverket og Nordenfjeldske Filate- listforening i fellesskap.

De Nordiske Jakt og Fiskedager på Skogbruksmuseet i Elverum er en årlig samling omkring 10. august.

Elverum Mynt- og Frimerkeklub i samarbeid med Postverket vil også i år selge en spesialkonvolutt med særstempel. Temaet er «Sur nedbør». Konvolutten frankeres med NK 947-48. **Pris kr. 15,00**

Bestillingsadresse:

Enervn. 18, 2400 ELVERUM

Postgirokonto: 3 99 73 84

nft

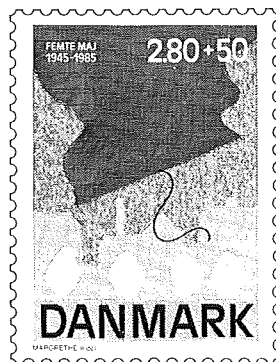
nytt om nye frimerker

Redigert av Knut Riiber

NORDEN

Danmark

2/5: Et frimerke i anledning 40-årsjubileet for frigjøringen i Danmark den 5. mai. Fri-

merket får pålydende kr. 2,80 + et tillegg på 50 øre til fordel for frihetskampens ofre og deres minne. Det er Hennes Majestet Dronning Margrethe II som har tegnet merket. Det trykkes i flerfarvet offset på fluorescerende papir.

Motivet symboliserer frigjørin-

gen i form av en mørkleggings-gardin som rulles opp, samt levende lys i vinduene. Dette med levende lys i vinduene er en skikk som skriver seg fra den 4. mai 1945 om kvelden da man i Danmark ble kjent med at de tyske troppene hadde kapitulert — noe som resulterte i jublende menneskemengder i gatene og levende lys i vinduene.

Frimerket blir også utgitt i et hefte med ti eksemplarer av frimerket i hvert hefte.

21/5: Et merke i anledning av innvielsen av Farø-broene. Pålydende er kr. 2,80, og det trykkes i flerfarvet offset på fluorescerende

papir av Post- og telegrafvæsenets frimærketrykkeri. Komposisjon, tekst og ramme er ved Birgit Forchhammer.

Arbeidet med Farø-broene ble påbegynt i mai 1980, og innvielsen skal etter planen finne sted den 4. juni 1985. Dette er etter danske forhold et unikt byggverk, som har tiltrukket seg betydelig nasjonal og internasjonal interesse. De to høybroene, som sammen utgjør Farø-broene, fører Sydmostorveien over Storstrømmen ved Farø. Den nordlige broen forbinder Sjælland med Farø, og den sydlige forbinder Farø med Falster. Den midterste delen av syd-broen er utformet som en såkalt skråstagsbro, og det er denne delen som er avbildet på frimerket.

21/5: To frimerker i anledning av 900-årsjubileet for Knud den Helliges gavebrev til domkirken i Lund. Begivenheten markeres også i Sverige med utgivelse av to frimerker

med de samme motivene. Motivene inneholder begge en tegning av Knud den Hellige til hest, og med domkirken i Lund som

bi-motiv på verdien kr. 2,80 og byen Helsingborg på verdien kr. 3,00. Merkene trykkes i flerfarvetrykk av Post- og telegrafvæsenets frimærketrykkeri. Tegnere har vært John Melin og Anders Österlin, mens Czeslaw Slania har gravert merkene. Trykkmetoden er stålstikk på fluorescerende papir.

21/5: Et frimerke i anledning av at det er 50 år siden

Dronning Ingrid kom til Danmark. Motivet blir Dronning Ingrids portrett og blomsten Chrysanthemum frutescens

«Sofiero». Pålydende blir kr. 2,80, og merket trykkes i flerfarvetrykk av Post- og telegrafvæsenets frimærketrykkeri i stålstikk/offset på fluorescerende papir. Tegner har vært Victor Brockdorff og gravør Arne Kühlmann.

Færøyene

3/6: Tre frimerker som avbilder malerier fra Færøyenes kunstmuseum. Verdiene er 280, 450 og 550 øre, og kunstnerne som er representert er henholdsvis Thomas Arge, Ruth Smith og Steffan Danielsen. Disse tre malerne, som alle døde i ung alder, har det til felles at naturen var deres viktigste inspira-

Færøysk malerkunst.

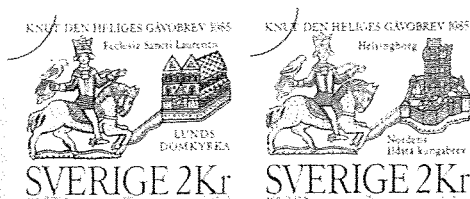
sjonskilde, men i kunstnerisk temperament og uttrykk var de høyst forskjellige. De representerer tre slektledd i færøysk malerkunst siden gjennombruddet i 1930–40-årene.

Merkene trykkes av Finlands Banks Seddeltrykkeri, og trykkteknikken er ståltrykk og flerfarvet offset.

Sverige

21/5: To frimerker i anledning av 100-årsjubileet for Svenska Turistföreningen. Merkene er tegnet av Kurt Netzler og graveres av Marin Nartin Möck. De trykkes i stålgravyr av PFAs eget trykkeri. Begge merkene får pålydende kr. 2,00. Merkene utgis i ruller med annethvert merke fortløpende, og blir tosidig tagget. Det ene merket får som motiv tremasteren «af Chapman», som brukes som «vandrarhem» og ligger i Stockholm havn. Det andre merket får et motiv som er hentet fra Sylstasjonen, som er en turiststasjon i de svenske fjellene like over grensen fra Trøndelag.

21/5: To frimerker i anledning av 900-årsjubileet for Knut den helliges gavebrev, det vil si at dansk kongen Knud ga store jordeiendommer til Lunds domkirke. Gavebrevet, dattert 21. mai 1085, er Nordens eldste kjente

Knut den hellige.

diplom. Det svenske og det danske postverket gir ut en sam-utgave i denne anledning. Merkene er tegnet av John Melin og Anders Österlin og gravert av Czeslaw Slania. De trykkes i stålgravyr av PFAs trykkeri. Begge

Jacques C. Schiff, Jr. Inc. er beæret ved å bli tatt ut som en av de offentlige auksjonærer ved den største filatelistiske utstilling i dette tiår. Dette er den første internasjonale U.S. frimerkeutstilling som inkluderer offentlige auksjoner.

Over 100 000 samlere vil legge merke til AMERIPEX '86. Enten De planlegger å selge ett sjeldent merke eller en fullstendig samling, så kan vi tilby Dem en unik anledning. For tiden er Deres verdensomspennende merke og brev av spesiell verdi for den største filatelistiske oppmerksomhet som noensinne er samlet i USA.

Overdragelser for vår første sesjon, 500 lot til offentlig auksjon vil bli akseptert etter «først til møllen»-prinsippet. Skriv eller telefoner oss nå om De ønsker materiale skal være med. Spesiell innleveringsfrist vil følge.

Betaling i US-dollar. Vi kan komme til Europa for å hente Deres samling.

Jacques C. Schiff, Jr., Inc.

195 Main Street, Ridgefield Park, New Jersey, U.S.A. 07660

Telephone (201) 641 - 5566
Licensed & Bonded Auctioneers

Turistforeningen 100 år.

Stockholmia 86 III.

merkene får pålydende kr. 2,00, men trykkes i forskjellige farver, det ene blått og det andre rødt. De inngår som par i et hefte, og blir tresidig tagget.

21/5: Fire frimerker i en blokk i anledning STOCKHOLMIA 86. Dette er den tredje utgaven i denne anledning, og denne gang er det kunsten som får sine merker. Fire av Sveriges mest kjente kunstnere på sin tid har malt fire forskjellige visjoner av et Stockholm fra første halvdel av 1900-tallet, og viser såvel idyller som dynamisk forandring. De fire kunstnerne er Sigrid Hjertén, Hilding Linnqvist, Gösta Andrian-Nilsson og Otte Sköld. Gravører har vært Czeslaw Slania og Lars Sjöblom. Merkene trykkes i stålgravyr/offset av PFAs eget trykkeri. Merkene får pålydende 2 x kr. 2,00, kr. 3,00 og kr. 4,00.

EUROPA forøvrig

Albania

25/2: 15 og 80 q., 1.20 og 1.70 Lek., antikke funn i Illyrien.

4/3: 90 q. og 1.20 Lek., 75-årsdagen til Hysni Kapo.

18/3: 25 og 60 q., 1.20 og 1.50 Lek., sport.

Andorra

Fransk

15/4: Turistmerke, 2,00 fr., landskap.

6/5: Europa 1985, 2,10 og 3,00 fr.

Spansk

3/5: Europa 1985. 17 og 40 Pts.

Belgia

11/2: 9 fr. i kurserende dagligserie, løve.

18/3: 3 x 12 fr., orkideer.

1/4: 12 fr. i forbindelse med pave Paul Johannes IIs besøk.

25/3: Portomerket 4, 8, 9 og 10 fr.

15/4: 9 og 12 fr. i forbindelse med 100-året for stiftelsen av det belgiske arbeiderparti.

22/4: 12 fr., Frimerkets dag 1985.

England

6/3: 17 p. i kurserende dagligserie med dronningens portrett.

Guernsey

9/5: 22 p. til 40-årsjubileet for freden 1945.

14/5: 14 og 22 p., europeisk musikkår.

14/5: 9 og 31 p., int. ungdomsår.

14/5: 31 og 34 p., 75 år kvinnelige speidere.

Frankrike

1/4: 2,10 fr., turistmerke, Domen i Montpelier.

15/4: 5 fr. i serien kunst, glassvindu i Strassburger-domen.

22/4: 2,40 fr., arkitektur.

22/4: 1,70 fr., 1500 år abbediet i Landevebbeck.

29/4: 2,10 og 3 fr., Europa 1985.

9/5: 2 og 3 fr., med mellomtrykk i forbindelse med 40-året for fredsslutningen 1945.

21/5: 2,10 fr., til det franske filatelistforbunds kongress.

Gibraltar

3/5: 4 x 26 p., i sammentrykk til kampen mot poliomyelitt.

3/7: Fire merker, skipsvåpen fra marinen.

Irland

14/3: 22 p., 200 år Dunsink-observatoriet.

14/3: 44 p., i forbindelse med 200-året for den første irske flyvning.

14/3: 26 p., byen Cork 800 år.

14/3: 37 p., 200-årsjubileet for det kongelige irske akademi.

11/4: 22, 26, 28 og 44 p., sommerfugler.

Italia

2/3: 2 x 600 L., i sammentrykk med mellomliggende vignett med italiensk keramisk kunst som motiv.

21/3/ 4 x 450 L., i sammentrykk med vignett italiensk auto-konstruksjoner.

30/3: 3 x 250 L., med mellomliggende vignett til den int. frimerkeutstilling i Roma i høst.

24/4: 1500 L., til 400-året for tronbestigning av pave Sixtus V.

29/4: 450 og 600 L., Europa 1985.

16/5: 450 L., Abbediet San Salvatore i Monte Amiata.

«Arktis-post» fra flere tokt

PRO MARE

Marinøkologisk forskningsprogram i Arktis (Pro Mare) startet i 1984 og vil vare i seks år. Programmet omfatter marin økologi i Barentshavet og kysten rundt Svalbard. Det finansieres av Norges almenvitenskapelige forskningsråd, Norges Fiskeriforskningsråd og Miljøverndepartementet. Fartøyer holdes av Havforskningsinstituttet, Norges Sjøkartverk og de universitetene som har havgående fartøyer (Bergen og Tromsø).

Programmet var i 1984 særlig sentrert om studier av plankton, bakterier, lodde og sjøfugl. Det besto av 18 prosjekter fordelt på Havforskningsinstituttet, Norsk Polarinstitutt og de fire universitetene. I alt 18 forskere og ingeniører fikk lønn via Pro Mare i 1984,

dertil kom ytterligere et 15-talls forskere som var lønnet utenom Pro Mare, men som deltok i aktivitetene.

Det ble arrangert tre tokt i 1984, med «G. O. Sars» (tokt 1 og 3) og «Lance» (tokt 2). Flere (ca. 280 pr. tokt) frimerkesamlere sendte selvadresserte og frankerte konvolutter til toktene og fikk dem spesialstempelt. Det ble ikke produsert konvolutter for salg utenom disse.

I 1985 er Pro Mare utvidet med fem prosjekter som skal ta for seg undersøkelser av krill, ringsel, polartorsk, mikrodireplankton og krepsdyr som lever under isen. Programmet er nå praktisk talt fullt utbygd og omfatter ialt 23 personer som lønnes av Pro Mare samt et tyvetalls ekstra deltakere. Årsbudsjettet (utenom fartøyavgifter) er ca. 6 mill. kroner.

Det blir arrangert 3 tokt i 1985:

Tokt 4:

25. april—11. mai, «Polarbjørn», is og iskant nordøst av Svalbard (isbiologi).

Tokt 5:

29. juli—20. august, «G. O. Sars»

Tokt 6:

2.—19. august, «Haakon Mosby».

Tokt 5 og 6 er sentrert om lodda og dens næringsgrunnlag i de sentrale deler av Barentshavet.

Tokt 4 er en nødløsning. Den opprinnelige plan var feltstudier i Ny Ålesund, men det ble ikke noe is rundt Svalbard sist vinter. På kort varsel måtte det skaffes ekstra bevilgninger til leie av fartøy som kunne gå ut til havisen. Heldigvis lyktes dette, men dessverre ble det ikke mulig å informere frimerkesamlere i tide. Det er imidlertid produsert et rimelig antall konvolutter for dette toktet, og disse er ferdig frankert og forsynt med særstempel (gummistempel).

Tokt 4:

Ferdigbehandlede konvolutter selges til 15 kr. pr. stk. (Forsendelse inkludert.)

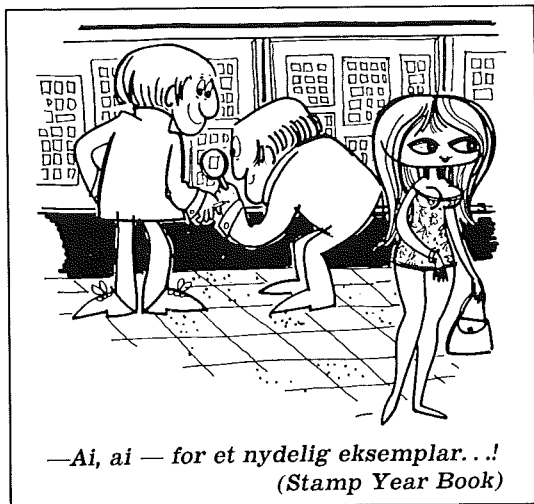
Tokt 5 og 6:

Ferdig frankerte og selvadresserte konvolutter ekspederes til 10 kr. pr. stk. Det blir ikke laget ekstra konvolutter for salg.

De som er interesserte i spesialstemplede konvolutter fra toktene, må merke av på postgirokortet hvilke tokt bestillingen gjelder. Merk dessuten konvoluttene (blyant) med toktnummer (5 eller 6).

Bestilling og konvolutter sendes til:

Professor Egil Sakshaug
Institutt for marin biokjemi
7034 Trondheim—NTH
Postgirokonto 5785944

Posthornutgavene 1879–1883

Posthistorie og filateli

(Del 10)

Av Harry Snarvold

Vi fortsetter på neste side gjengivelsen av graveringstypene for 10 øre 1882 skravert/uskravert posthorn.

nft

postkassen

Perforeringsnøkler

I Norsk F.T. nr. 3/85 kunne man lese følgende i en redegjørelse fra den nye Håndbokens 20-mm-gruppe: «Det finnes ingen perforeringsnøkkel for kamtagging, men enkelte vertikallrader kan ha visse karakteristiske kjennetegn.»

Til seriøse samlere leverer vi fri-mærkeudvalg med såvel billigere som dyrere mærker i meget høj kvalitet. Vi giver op til 50 % rabat ved store køb. Udvalgene tilsendes portofrit og uden købetvang til gennemsyn.

Vore specialer er Norden, Tyskland, Schweiz, England, Østrig, DDR., Ungarn samt U.S.A.

Vi har dog også udvalg i resten af Vesteuropa, samt Rusland og Polen.

Prøv et udvalg, vi tror, De bliver glædeligt overrasket over priser og kvalitet.

COLLECTION BUILDER ApS

Tranemosevej 60 H,
DK-2750 Ballerup, Danmark

Formuleringen er villedende, da en *perforeringsnøkkel nettopp er en samlet betegnelse for karakteristiske kjennetegn i vertikallradene* (ved kamtagging).

Samtidig konstateres det retorisk at «det finnes ingen perforeringsnøkkel for kamtagging», hvilket mildt uttrykt er forbausende.

Det burde være vel kjent for gruppens medlemmer at perfonøkler ved kamtagging er blitt brukt i flere land, inklusive Norge, som hjelpemiddel ved rekonstruksjonsarbeider. Dette gjelder bl.a. Holland og Danmark, for å nevne et par, der i det senere S. Schæffer publiserte nøkler brukt til bl.a. «de tofargede». Uttalelsen i referatet er således ikke korrekt. Det vitner også dessverre om en konservatisme som ikke er til gagn for norsk filatelistisk forskning.

Det har fremgått at gruppen var splittet i spørsmålet, og at et par av medlemmene reserverte seg mot ordlyden i referatet.

Harry Snarvold

Samleperm for NFT?

Det er vel med meg som mange andre som mottar NFT at disse hoper seg opp etter hvert.

Jeg tar vare på bladet, etter at det er blitt lest opptil flere ganger.

Å samle på NFT i løse årganger er ikke så praktisk, så hvorfor ikke få laget en samleperm som tar to årganger. Jeg vet at flere andre tidsskrifter har gjort dette, og etter min mening fungerer dette tilfredsstillende.

Med dette kaster jeg «ballen» over til bladets ledelse. Det kunne jo være morsomt å høre andre leseres reaksjoner på dette.

Hilsen Yngve Lundblad, Tromsø.

NR. 89
6211-3-6
I-III
A.

NR. 90
6211-3-6
I-II-III
B.

NR. 91
6211-3-6
I-II-III
B.

NR. 92
6211-3-8
II
A.

NR. 93
6211-4-5
II-III
A.

NR. 94
6211-4-7
I-II
A.

NR. 95
6212-2-5
I-III
A.

NR. 96
6212-3-6
I-II-III
B.

NR. 97
6212-3-6
I-II-II
B.

NR. 98
636-3-9
I-III
B.

NR. 99
637-2-8
I
A.

NR. 100
637-2-9
I-II-III
A.

NR. 101
638-2-7
I-III
B.

NR. 102
638-2-8
I-II-III
A.

NR. 103
638-3-6
I-II-III
B.

NR. 104
638-3-10
I-II-III
B.

NR. 105
638-3-10
I-III
A.

NR. 106
638-4-6
I-II-III
B.

NR. 107
638-4-9
I-II-III
A.

NR. 108
639-1-9
I-II-III
B.

NR. 109
639-2-6
I
A.

NR. 110
639-2-8
I
B.

NR. 111
639-3-6
I-II-III
A.

NR. 112
639-3-6
II
A.

NR. 113
639-3-7
I-II
A.

NR. 114
639-3-7
I-III
A.

NR. 115
639-3-7
I-II-III
B.

NR. 116
639-3-8
I-II-III
A.

NR. 117
639-3-8
I-II
B.

NR. 118
639-3-8
II-III
B.

NR. 119
639-3-8
I-II-III
B.

NR. 120
639-4-8
II-III
B.

NR. 121
6310-2-6
I-II-III
B.

NR. 122
6310-2-7
I-III
B.

NR. 123
6310-2-8
I-II-III
B.

NR. 124
6310-2-8
I-II-III
B.

NR. 125
6310-3-6
III
A.

NR. 126
6310-3-6
II-III
A.

NR. 127
6310-3-6

NR. 128
6310-3-6
I-II-II
A.

NR. 129
639-3-7
II
A.

NR. 130
6310-3-7
I
A.

NR. 131
6310-3-7
III
A.

NR. 132
6310-3-7
I-II-III
B.

NR. 133
6310-3-7
III
A.

NR. 134
6310-4-7
I-II-III
A.

NR. 135
6310-4-7
I-II-III
B.

NR. 136
6312-1-7
I-III
B.

NR. 137
648-3-7
I-II-III
A.

NR. 138
6410-2-6
I-III
B.

NR. 139
6411-2-6
II-III
B.

NR. 140
6411-2-8
II-III
B.

NR. 141
718-3-8
II-III
B.

NR. 142
719-3-6
I-III
A.

NR. 143
719-3-8
II-III
B.

NR. 144
727-2-8
I-II
B.

NR. 145
727-3-6
II-III
B.

NR. 146
727-3-7
I-II-III
A.

NR. 147
727-3-8
I-II-III
B.

NR. 148
727-3-8
I-II-III
A.

NR. 149
728-2-7
II-III
B.

NR. 150
728-2-8
I
B.

NR. 151
728-3-6
I-II-III
A.

NR. 152
729-2-6
I-II-III
A.

NR. 153
729-2-6
I-II
A.

NR. 154
729-2-8
I
B.

NR. 155
729-2-8
II
B.

NR. 156
729-2-8
II-III
A.

NR. 157
729-3-6
I-II
B.

NR. 158
729-3-7
I
B.

NR. 159
729-3-7
I-III
B.

NR. 160
729-3-7
II-III
B.

NR. 161
729-3-8
I-II-III
A.

NR. 162
729-4-6
I-II-III
A.

NR. 163
7210-3-6
I
B.

NR. 164
7210-2-7
I-II-III
B.

NR. 165
7210-2-7
I-II-III
A.

NR. 166
7210-2-7
I-III
A.

NR. 167
7210-3-5
I-II-III
B.

NR. 168
7210-3-7
II
A.

NR. 169
7210-3-5
I
B.

NR. 170
7210-3-6
I-II-III
B.

NR. 171
7210-3-6
I
B.

NR. 172
7210-3-6
I-II-III
B.

NR. 173
7210-3-6
I-II-III
A.

NR. 174
7210-3-6
I-II-III
B.

NR. 175
7210-3-6
III
A.

NR. 176
7210-3-7
I-II-III
B.

NR. 177
7211-1-6
I-III
B.

NR. 178
7211-4-5
II
A.

NR. 179
7211-3-6
I-II-III.
A.

NR. 180
7211-3-6
III
A.

NR. 181
7211-4-5
I-II
A.

NR. 182
737-2-8
I
B.

NR. 183
737-2-8
II
A.

NR. 184
738-2-7
I-III
B.

NR. 185
738-2-7
I-II-III
A.

NR. 186
738-2-7
I-III
B.

NR. 187
738-2-7
I-II-III.
B.

NR. 188
738-2-8
III
B.

NR. 189
738-2-9
II-III
B.

NR. 190
738-3-6
I-II-II
B.

NR. 191
738-3-6
I
B.

NR. 192
738-3-6
I
A.

NR. 193
738-3-7
I
B.

NR. 194
738-3-8
I-II-III
B.

NR. 195
739-2-7
I-II-III.
B.

NR. 196
7310-3-7
III
B.

NR. 197
739-3-7
I-II
A.

NR. 198
739-3-7
I-II-III
B.

NR. 199
739-3-7
I-III
A.

NR. 200
7310-2-7
II
A.

BENYTT VÅRE SMÅANNONSER**Use our small advertisements****Benutzen Sie unsere Kleinanzeigen**

Et middel til kontakt med samlere i inn- og utland.

3 linjer (minimum) kr. 30,00 inkl. MOMS for norske annonsører.

For utenlandske annonsører kr. 25,00 netto.

3 lines kr. 25,00 net for foreign advertisers.

Småannonser skal betales forskuddsvis over postgiro 3597200, Boks 1031, N-7001 Trondheim.*Small ads, must be paid in advance.**Use our postal account 3597200, Boks 1031, N-7001 Trondheim.**Kleinanzeigen müssen im voraus bezahlt werden. Bitte überweisen Sie auf unser Postscheckkonto 3597200, Boks 1031, N-7001 Trondheim.***nft****SELGES:****NORGE OG ØVRIGE NORDEN** samt FRANKRIKE. 1849—1940. Tilbudsliste sendes på forespørsel. Høy kval. D. Paulsen, 13 Impasse Bel Horizon, F-30 100 ALES, FRANKRIKE.**GRØNLAND.** 50 forskj. stpl. storformat dkr. 75,-, eller 25 pene bruksbrev dkr. 75,-. Portofr. v/forutbet. pgk 6553370. K. Jespersen, Fredriksdal Alle 34D, DK-7800 SKIVE.**UTVALG** Danmark, Færøene, Grønland, Norge, Sverige, Europa vest og øst, oversjø, motiv. Portofr. For flere fordeler: ELBO NF, DK-4250 Fuglebjerg, DANMARK.**FÆRØYISKE BRUKSBREV**, 50 stk. kr. 125,-, 100 stk. 250,-, 250 stk. kr. 500,-. Forsk.bet. ordrer på over kr. 500,- lev. portofr. P.g.k. 4 124 616, Roy Myklebust, Haneheia 23, 4550 FARSUND.**SALGSKATALOG TILSENDES LANDEVIS.** Fra Danmark, DVI, England, Engelske kolonier, Frankrig, Grønland, Norge, Island, Sverige, Gl. Tyskland, Vesttyskland, Berlin. B.F. Qvist Aps, Dyrehavevej 33, DK-2930 KLAMPENBORG.**GRATIS prislister**, spes.tilbud, auksjonslister uten prov., oppgi int.omr. Svarporto (1. gang) takk! Kjøp-Salg-Bytte. ELBO NF, DK-4250 Fuglebjerg, DANMARK.**MOTIVFARGEKATALOG** på engelsk, inneholder kun postfriskt materiale, for Nkr. 14,- i frimerker. Oppgi Deres samleområde og skriv til: SCHAEZTLE AG., Postfach 127, CH-8832 WOLLERAU.**SVERIGE stpl.**** samt hefter selges med 30—50 % rabatt på Facit, samt portofritt. Be om

min fylldige samlerprisliste, som sendes gratis. Kjell Holmgren, Acktjärä 6303, S-82 100 BOLLNÄS, Sverige.

SEND 50 NKR. mot 100 forskj. Islands-frimerker. Mankoliteservice. Brevklipp, pakker og postfriske årganger. FDC. Brev. Mynt og sedler. Jon Thorsteins-son, Tjarnarstig 3, IS-170 SELTJARNARNES.**USA-FILATELI.** Godt utvalg i brukt USA, nyhetsabonnement, utvalg. Prisliste fra TBV-Kjøp, Postboks 88, 1851 MYSEN.**DANMARK, FÆRØ., GRØNLAND, DVI, ISLAND.** Gratis prisliste sendes. Frimærkehuset, L. B. Peder- sen, Nr. Allé 96, DK-8000 ÅRHUS C.**BREVKLIPP DANMARK**, nyeste, kun storformat. 100 g. Nkr. 45,- portofritt. Svensk pgk. 137623-5. Gratis prisliste på kg-varer og pakker. T. Jönsson, Box 95, S-26070 LJUNGBYHED.**NORSKE FDC** selges rimelig. Be om prisliste som sendes gratis. Kjetil Biseth, Fabrikkvn. 4, 6400 MOLDE.**UTVALG** med extra rabatt utsendes under somme- ren. Gjør en prøvebestilling idag. Sverige, Island, Finland m.fl. T. Jönsson, Box 95, S-26070 LJUNGBYHED.**NK12**, meget god kvalitet** kr. 150,-, fireblokk kr. 610,-. FDC 294/299 kr. 100,-. G. Zamojski, Boks 133, 7601 LEVANGER.**NORGE 100 GR.** klipp (kun håndstpl.) kr. 40,-. Ca. 1 kg. Vest-Europa (klipp, merker, brev) kun kr. 100,-. Pgk. 4049631. Kurt Knutsen, Steinkjellergt. 10B, 5000 BERGEN.**GRATIS utsalgspisliste.** Priseks. Færø** 1—14 Nkr. 60,-, 18—21 Nkr. 50,-. Utvalg Skand., V.-Europa. K. Koch, V. Ringgt. 178, DK-8000 ÅRHUS C.**KILOVARE Norge** 1 kg. jub./heftemerker kr. 95,-. 1 kg små bruksmerker kr. 30,-. Ulf Vennesland, 4890 GRIMSTAD.**MAXIKORT**, meget pene, alle med særstpl.: Vos- sebanen 100 år, Bergensb. 75 år, Hurtigruta 90 år, Fiskermessen i B. 1984. Holberg 300 år, div. bruksm. Chr. Radich, div. frim., Ski-VM Oslo, div. Postv. utstill.kort (ialt ca. 30 forskj.) + noen utenlandske. Illustr. pris. fra Boks 1972, 5011 NORDNES.**SVERIGE stpl.** selges, A, B, C, BB osv. 40% på alle merkene, prisliste, lagerliste sendes gratis. Nils Hartung, Vangsvn. 162, 2300 HAMAR.**NORGE**/stpl.** til HK ÷30—50%. Sverige, Dan- mark og Finland til 50% av FACIT-priser! Stort utvalg! Skriv etter katalog nr. 8 fra SOLØR FRIMERKER, Boks 93, 2281 GJESÅSEN.**MASSEVARE** norsk/utl. ant. ca. 54 500, kr.

2300,-. FRIMERKEBODEN, Sandagervn. 23, 0473 OSLO 4. Tlf. 02/38 38 23 — 44 17 80 et. 18.

ATTENTION PHILATELISTS, for only 100 (hundred) kroner you can buy a beautiful collection of 4 (four) Portuguese stamps about the Lisbon Quiosques: You can ask for it and send the amount to: A. J. VAZ, Av Carolina Michaelis LT 74 2°C, 2795 Linda-a-Velha, PORTUGAL.

nft

UTVALG ØNSKES:

LILLEHAMMER FK søker utvalg i god kvalitet fra hele verden. 5 % provisjon, returporto belastes eier. Lillehammer FK v/bytteleder, Boks 32, 2601 LILLEHAMMER.

BRYNE FK ønsker tilsendt utvalg. Spesiell interesse for Norge (postfrisk, brukt, stempler), Norden og Australia. Tema/motiv: Transport, oppdagelsesreiser, kart, polarpost. Ingen provisjon. Porto belastes selger. Bytteleder Georg Rosland, Steinsland, 4340 BRYNE.

ØRSTA FK ynskjer betre utval frå Noreg og Norden, Kanaløyane stempla, postfrisk Israel m/tabs. 10 % klubbprovisjon. Sirkulasjonstid 2 mnd. Bytteleiar: Oddbjørn Nupen, Grepalivg. 25, 6150 ØRSTA.

HALDEN FK ønsker utvalg fra Sverige, Danmark, Holland, Estland, Polen, nyere Ungarn, Italia (før 1960), telekommunikasjon, sjakk og folkedrakter, CEPT**. Spes. søkes bedre Norge, brev og merker samt 20 mm. 5 % prov. og returporto belastes selger. Bytteleder Ton Kruithof, Atomvn. 22B, 1750 HALDEN.

BEDRE utvalgshafter ønskes til sirkulasjon i Moss Filatelistklubb. For tiden livlig aktivitet. 10 % klubbprovisjon. Returporto belastes selger. Bytteleder S. Neumayer, Svarttrostvn. 34, 1500 MOSS.

AALESUND FK ønsker utvalg Norge, Europa, Brit.kol. og Irland. 10 % prov. Bytteleder Oddvar Jan Melsæter, Postboks 612, 6001 ÅLESUND.

ODDA FK søker utvalg i god kvalitet fra Norge**/stpl., Danmark stpl. 5 % prov., returporto belastes eier. Bytteleder Kjell Kristiansen, Boks 273, 5751 ODDA.

STJØRDAL FK ønsker utvalg Norden, V.-Tyskland, England, Irland, eldre Ungarn, USA, Canada og CEPT. 10 % klubbprov. Bytteleder Johan E. Øyang, Sig. Jarlsvei 13, 7500 STJØRDAL.

nft

ØNSKES:

GL. POSTKORT kjøpes, spes. fra Tyskland. Vennligst send fotokopi/liste/prøve. Ev. bytte med frimerker. Max. 1945. A. H. Nielsen, Adalshaven 9st, DK-6710 ESBJERG V.

STEMPLER på NK nr. 217-222 og Nk nr. 362 og

367 ø. kj. Likeledes brev m/ovennevnte merker kjøpes. Edv. B. Hegbom, 5701 VOSS.

GL. KUNSTNERPOSTKORT spes. av «MUCHA» søkes. MUCHA bet. jeg min. kr. 50,- for. Ev. bytte med frimerker. A. H. Nielsen, Adalshaven 9st, DK-6710 ESBJERG V.

ALLVERDENS pengesedler især tyske. Evt. bytte med frimerker. Vennligst send fotokopi. A. H. Nielsen, Adalshaven 9st, DK-6710 ESBJERG V.

GAMLE POSTKORT, norske/utenl./brukte/ubrukke m. ell. u. frim. fra før 1945 kjøpes ell. byttes mot norske FDCs 1928 til idag, div. stpl. felt/sens./polar/reisende/sted. ATMerker & Maxikort. BYTTEKONTAKT med andre «Kortfilister» ønskes. N. Eileng, Strandgt. 197, 5000 BERGEN.

TJ.MERKER/OFF.sak på brev/kort ønskes kjøpt eller i bytte mot NORGE ubrukt 1945/85. Hans Sickle, Risalleen 6D, 0374 OSLO 3.

nft

DIVERSE:

LANDSKAPPLEIKEN OTTA-85. Spesialkonvolutt med sign. av tidligere kappleikvinnere frankert med NK 2x831, kr. 10,-. Kort med kappleikmotiv og emblem frankert med samme, kr. 12,-. Bestilling til

Dansk Filatelistisk Tidsskrift

Medlemsblad for Danmarks Filatelist Forbund

DFT

GRIB CHANCEN

Abonner nu på
DANMARKS STØRSTE
FRIMÆRKEBLAD

- * Dansk og udenlandsk filateli.
- * Skrevet af frimærkesamlere for frimærkesamlere.
- * Kun Dkr. 90,- for 1985.
- * Tegnes ved indbetaling på dansk postgiro København 9 34 01 06.

Ønsker du prøvenummer, så skriv til:
DANMARKS FILATELIST FORBUND,
Grønnegade 41, DK-1107 København K.
Tlf. (01) 15 17 75

nft

FORBUNDSKLUBBER

ALSTAHAUG OG OMEGN**FILATELISTKLUBB,**

Postboks 103, 8801 Sandnessjøen

ALTA FRIMERKEKLUBB,c/o R. Simonsen, Møllebakken 2,
9510 Elvebakken**ARENDAL FILATELISTKLUBB,**

Willumstad Terrasse 2, 4800 Arendal

ASKER FILATELISTKLUBB av 1976,

Bleikerollen 13, 1370 Asker

ASKER OG BÆRUM**FRIMERKEKLUBB,**

Postboks 75, 1341 Bekkestua

BARDUFOSSE FILATELISTKLUBB,

Boks 7, 9201 Bardufoss

BERGENS FILATELIST-KLUBB,

Boks 846, 5000 Bergen.

BODØ FILATELISTKLUBB,

8000 Bodø.

BRYNE FRIMERKEKLUBB,

Boks 300, 4341 Bryne.

DRAMMENS FILATELISTKLUBB,

3000 Drammen.

ELVERUM MYNT- OG**FRIMERKEKLUBB**

Postboks 1305, 2401 Elverum

FARSUND FILATELIST-FORENING,

Boks 146, Farsund.

FAUSKE FILATELISTKLUBB,

Møllvn. 24A, 8200 Fauske.

4-SKILLING BLÅ

v/Otto Fotland, Stasjonsgt. 20B,

3040 Gulsjøen

FLEKKEFJORD FILATELISTKLUBB,

4400 Flekkefjord.

FREDRIKSTAD FILATELISTKLUBB,

Postboks 1166, 1601 Fredrikstad

FRIMERKE-RINGEN POSTHORN,

Postboks 516 Sentrum, Oslo 1.

FØRDE FRIMERKEKLUBB,

Kvernberget 6, 6800 Førde.

GJØVIK FILATELISTKLUBB

Box 212, 2801 Gjøvik.

GRIMSTAD FILATELISTKLUBB,

Boks 3, 4891 Grimstad.

HADELAND FRIMERKEKLUBB

2760 Brandbu.

HALDEN FILATELISTKLUBB,

Boks 28, Gløne, 1750 Halden.

HAMAR FILATELISTKLUBB,

Boks 486, 2301 Hamar.

HAMMERFEST FILATELISTKLUBB,

v/ Odd A. Olsen, Mylingen 10,

9600 Hammerfest

HAREID OG ULSTEIN**FRIMERKEKLUBB,**

v/Tor Flatin, 6065 Ulsteinvik.

HAUGESUND FILATELISTKLUBB,

Boks 525, 5501 Haugesund.

HØNEFOSS FILATELISTKLUBB,

v/Sigurd Brenden

Riperbakken 16, 3500 Hønefoss

HÅLOGALAND FILATELISTKLUBB,

Boks 485, 9401 Harstad.

IBESTAD FILATELISTKLUBB,

Boks 67, 9450 Hamnvik.

JESSHEIM FRIMERKEKLUBB,

Boks 120, 2051 Jessheim

KARMØY FRIMERKEKLUBB,

Postboks 29, 4270 Åkrehamn.

KRISTIANSAND FILATELISTKLUBB,

Boks 301, Kristiansand.

KRISTIANSUND FILATELISTKLUBB,

Boks 390, 6500 Kristiansund N.

KONGSBERG FILATELISTKLUBB,

Postboks 243, 3601 Kongsberg.

LILLEHAMMER FILATELISTKLUBB,

Boks 32, 2601 Lillehammer.

LUND FILATELISTKLUBB,

4460 MOI

MANDAL FILATELISTKLUBB,

4500 Mandal.

MOLDE FILATELISTKLUBB,

Postboks 470, 6401 Molde

MOSS FILATELISTKLUBB,

Postboks 418, 1501 Moss.

NAMSOS FRIMERKEKLUBB,

Boks 20, 7801 Namsos.

NARVIK FILATELISTKLUBB,

Bjørnfjellgt. 11, 8500 Narvik.

NESODDEN FRIMERKEKLUBB,

Kløvervn. 1, 1450 Nesoddtangen

NORDENFJELDSKE**FILATELISTFORENING,**

Boks 690, 7001 Trondheim.

NORDRE VESTFOLD FRIMERKE-

KLUBB, Postboks 56, 3081 Holmestrand

NOTODDEN FILATELISTKLUBB,

Postboks 20, 3671 NOTODDEN.

ODDA MYNT & FRIMERKEKLUBB,

Boks 211, 5751 Odda.

OPPDAL FRIMERKEKLUBB,

Boks 75, 7341 Oppdal.

OSLO FILATELISTKLUBB,

Boks 298, Sentrum, Oslo 1.

POLARSIRKELEN FRIMERKEKLUBB,

Boks 169, 8601 Mo i Rana.

RAUFOSS FRIMERKEKLUBB,

Postboks 11, 2831 Raufoss

RINGEBU FILATELISTKLUBB,

2630 Ringebu.

SANDEFJORD FILATELISTKLUBB,

Postboks 272, 3201 Sandefjord.

SANDNES FILATELISTKLUBB

Boks 406, 4301 Sandnes

SARPSBORG FILATELISTKLUBB,

Eilertsensv. 6, 1700 Hafslundsøy.

SENTRUM FILATELISTKLUBB,

Boks 614, Sentrum, Oslo 1.

SKIEN FILATELISTKLUBB,

Boks 211, 3701 Skien.

SOGDAL FRIMERKEKLUBB,

Boks 195, 5801 Sogndal.

STATFJORD FILATELISTKLUBB,

Salbu, 5047 Stend.

STAVANGER FILATELIST-KLUBB,

Postboks 604, 4001 Stavanger.

STEINKJER FRIMERKEKLUBB,

Boks 1056, 7701 Steinkjer.

STJØRDAL FRIMERKEKLUBB,

Boks 46, 7501 Stjørdal.

STORD FRIMERKEKLUBB,

Boks 176, 5400 Stord.

SØR-VARANGER FILATELISTKLUBB,

Øbergvn. 20, 9910 Bjørnevatn.

TROMS FILATELISTKLUBB,

Boks 1044, 9001 Tromsø.

VADSØ FILATELISTKLUBB,

Postboks 35, 9801 Vadsø.

VESTERÅLEN FILATELISTKLUBB,

8400 Sortland.

VOSS FRIMERKEKLUBB,

5720 Palmafossen.

VÅGÅ FILATELISTKLUBB,

2680 Vågåmo.

ØRSTA FILATELISTKLUBB,

6172 Håvoll.

ÅLESUND FILATELISTKLUBB,

Postboks 612, 6000 Ålesund.

ÅNDALSNESE FRIMERKEKLUBB,

Boks 62, 6301 Åndsnes.

Tilsluttete klubber:

NORSK POSTHISTORISK SELSKAP,

c/o Postmuseet, Postboks 1051,

Sentrum, Oslo 1.

LANDSFORENINGEN FOR NORSKE**MOTIVSAMLERE,**

Postboks 49, 5032 Minde

NORSK FILATELISTFORBUNDS**UNGDOM,**

Postboks 875 Sentrum, Oslo 1.

postgiro 45 26 54 19. Otta-5, Postboks 47, 2671 OTTA.

FRIMERKEFORMIDLING ved EDB. Norske rundstemplede merker. Oppgi katalognr., pris og antall. Frimerker og EDB, Bruflata 15, 6600 SUNNDALS-ØRA.

200 blandede hele verden. Jan H. Heldahl, Stallerudvn. 93, 0693 OSLO 6.

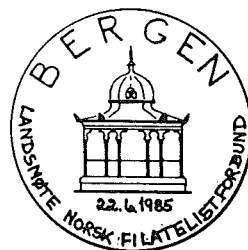
SØKER NORDEN** Gir Polen og østblokk, inkl. Kina, Nord-Korea, Vietnam, Mongolia. Basis Michel. Korr. tysk. Piotr Kabackinski, ul. Dabrowskiego 96/13, PL-60-576 POZNAN.**SEND 200 ulike norske merker** (5 stk. av 1984-85 = 5 ulike) som jeg bytter mot 200 ul. Sverige eller Danmark. Kjell-Åke Holmqvist, PLV 110C, S-25231 HELSINGBORG.

nft

BYTTE M.M.:**SEND 100 forskj. billedmerker NORGE,** og motta

BERGEN ÅTTIFEM

NASJONAL FRIMERKEUTSTILLING 19.6. — 23.6. 1985

Vi tilbyr følgende:

Katalog med svartavdrag	kr. 30,00
Maksimumskort — OLE BULL	kr. 15,00
Spesialkonvolutt — CEPT frimerkene med utstillingsstempel	kr. 12,00
Spesialkonvolutt med landsmøtestempel	kr. 12,00
Samlet ekspedisjonsgebyr	kr. 3,00

Bestillinger sendes postgirokonto 5 78 95 08

BERGEN ÅTTIFEM

Postboks 140, 5001 BERGEN

NORSK FILATELISTFORBUND

Sekretariatet: Dronningensgate 15, værelse 340, Oslo 1.
Kontortid: Tir. 10-16, ons. og tor. 10-14. Tlf.: (02) 41 61 40.
Sekretær: Efrén Rebolledo, postboks 875, Sentrum, 0104 Oslo 1

FORBUNDSSTYRET

President: Paul H. Jensen, Abbedikollen 3 D, Bestum, Oslo 2
Visepresident: Arnt Ruud, Sparavollen 18, 3000 Drammen
Styremedlemmer: Johnny E. Pedersen, Gjørbynna 2, 4630 Søgne, Berre Amundsen, Conrad Holmboes vei 27, 9000 Tromsø, Johnny Hassel, Ivar Welles vei 1B, Oslo 6, Torbjørn Hallgren, Stubbsvingen 46, 7000 Trondheim, Ingolf Kapelrud, Sjøråknv. 1, 4070 Randaberg

NORSK FILATELISTISK TIDSSKRIFT

UTGITT AV NORSK FILATELISTFORBUND

Redaktør:

ERLING SJONG, Boks 2177, 7001 Trondheim.
Tlf. 07/92 01 37.

Forretningsfører:

TOR SKAUGE, Boks 1031, N-7001 Trondheim
Tlf. 07/52 18 70 (Kontor), 07/91 76 26 (Privat)
Postgiro nr. 359 7200, Bankgiro 5361.64.21928

Tidsskriftet sendes gratis til medlemmene i klubber tilsluttet Norsk Filatelistforbund.

Årsabonnement direkte i Norge og

Norden forøvrig 1985 kr. 100,00

Annual Subscription to Europe kr. 115,00

Subscription outside of Europe by air mail: kr. 125,00

Løssalgspris kr. 12,00.

Småannonser (trelinjers) kr. 25,00 + moms

Opplag 8800 eksemplarer.

Tidsskriftet kommer ut med ti nummer i året. I månedene mai/juni og juli/august blir det sendt ut dobbeltnumre.

Bestillinger på tidsskrift, særtrykk, enkelte numre samt korrespondanse angående annonser, sendes forretningsfører.

Annonsepriser for 1985 norske annonsører:

1. omslagsside	kr. 2000,00	+mva
2. omslagsside	kr. 1750,00	+mva
3. omslagsside	kr. 1750,00	+mva
4. omslagsside	kr. 1850,00	+mva
1/1 side	kr. 1600,00	+mva
1/2 side	kr. 1000,00	+mva
1/4 side	kr. 600,00	+mva
1/8 side	kr. 400,00	+mva

Advertising rates for 1985 foreign advertisers:

kr. 2000,00	net
kr. 1750,00	net
kr. 1750,00	net
kr. 1850,00	net
kr. 1600,00	net
kr. 1000,00	net
kr. 600,00	net
kr. 400,00	net

Anzeigenpreise für 1985 die Ausländischer:

kr. 2000,00	net
kr. 1750,00	net
kr. 1750,00	net
kr. 1850,00	net
kr. 1600,00	net
kr. 1000,00	net
kr. 600,00	net
kr. 400,00	net

TRYKK: ADRESSEAVISEN FOTOSATS/OFFSET 7000 TRONDHEIM
ISSN 0332-8848

Innleveringssted: 7000 Trondheim

NYTT FRA POSTEN

NYE FRIMERKER!

22.5. — DE NORSKE ARTILLERIVÅPNENE 300 ÅR — ARTILLERIVÅPNENES BEFALSSKOLER 200 ÅR. Verdier kr. 3,- og 4,-. Motivet på 3,- kronersmerket er en 24-punds bronsekanon fra 1596, og på 4,- kronersmerket en kanon med sledelavett fra 1758.

22.5. — KONGSTEN FORT 300 ÅR. Verdi kr. 2,50 med motiv fra Kongsten fort.

Begge frimerkeutgavene, som er tegnet av Fredrik Matheson, trykkes i flerfarget offset hos Emil Moestue A/S i format 34,5x27,5 mm i ark à 50 merker.

19.6. — DET INTERNASJONALE UNGDOMSÅRET. Verdier kr. 2,- og 3,50. Frimerkemotivene er detaljer fra hhv. skulpturen «Gutt og pike» i Vigelandsmuseet, og fra en bronsegruppe i fontenen i Vigelandsparken, Oslo. Ansvarlig kunstner er Leif. F. Anisdahl. Trykk: Flerfarget offset fra Emil Moestue A/S i format 21,1x27,5 mm i ark à 50 merker.

19.6. — EUROPA-CEPT 85. Verdier kr. 2,50 (rød) og 3,50 (blå). Musikk er valgt som felles tema for årets utgaver. De norske frimerkemotivene er hhv. spillemannen Torgeir Augundsson, kjent som Myllarguten (1801—1872) og fiolinisten og komponisten Ole Bull (1810—1880). Kunstner og gravør er Knut Løkke-Sørensen. Frimerkene trykkes i ståltrykk i Norges Banks Seddeltrykkeri i format 20,9x27,3 mm i ark à 50 merker.

Adresseforandringer innmeldes for

medlemmer til

betningsfører

heim

medlemmer til vedk. klubb

XX 0025577

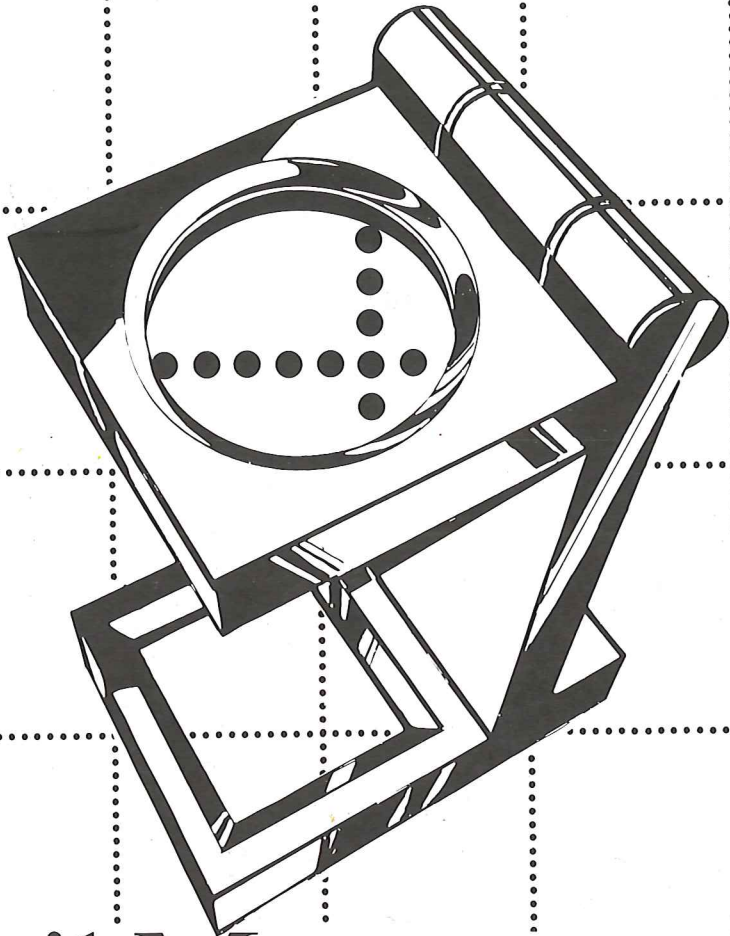
DERAM ODD

A131

D3

RIS SKOLEV 19

0373, OSLO 3

•Emil Moestue as•

GRAFISK INDUSTRI

Postboks 342 Sentrum

Oslo 1